PAZAR
14 KÂNUNUEVVEL 1930
5 inci sene, No 1740
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 nci sahifede :
1— Tarihi tefrika: Sultanhamit
2— Harici ve son haberler
3 üncü sahifede:
2— Bugün tayyareler tasarruf beyannameleri atacaklar.
2— Mezbehanın şekli idaresi tadil edildi.
3— Su iskelesi hamalları birbirlerine girdiler.
4 üncü sahifede:
1— Felek, 2- Askeri makale, 3- Hikâye, 4 - Roman
5 nci sahifede:
1— Halk ve esnaf sahifesi

İkramiye meselesi

Devlet ve millet telâkkisindeki tekâmül ile, Devlet hizmeti hakkındaki telâkkinin de değişmiş olduğuna şüphe yoktur. Devlet hayatı en küçük teferrüatına kadar kanunların inzıbatı altına alındıkça, Devlet hizmetlerini görenler ile vatandaşlar arasındaki münasebetlerin de asrî telâkkilere göre tanzimi icap eder. Devlet hayatı, Devlet hizmetleri değildir. Bu itibarla Devlet hizmetlerini gören memurlar arasında imtiyaz ve üçüncü noktai nazarından, memurlar statüsünün derpiş ettiği sınıf ve derecelerden başka farklar olamaz.

Devlet hayatının basit ve teşkilâtının iptidaî olduğu zamanlarda devlet hizmetlerini görenler, bu hizmetlerinin ücretini doğrudan doğruya halka tediye ettirirlerdi. Devlet hizmetleri âdeta iltizam edilir, ve ücret devletin muayyen bir salâhiyetini temsil eden şahsın takdir ve insafına göre tesbit edilirdi. Şüphesiz bu devirler çoktan geçmiştir. Fakat ücretlerin Devletmaaşına tahvil edilmesine ve halktan ayrıca bir para alınmasının kanunen memnu olmasına rağmen eski itiyatlar bazı memurların seciyesine hâlâ hâkim olmakta devam etmektedir.

Kanuna hürmet borçtur. Kanunun çerçevesi dahilindeki hareketler makbuldür. Bu mülâhaza göre biz, bir kaç zamandan beri mevzuu bahis olan ve kanuna tevafuk derecesi tetkik edilmekte bulunan bir ikramiye meselesinin hususî ve şahsî cihetlerini hükûm ve mütaleamızın mevzuu haricinde görüyoruz. Ancak umumiyet itibarile Devlet hizmetlerinde ikramiye nâmı altında kabul edilen ücret şekline ait düşüncelerimizi de tasrih etmekte fayda buluyoruz.

Her memurun her vaziyette alelâde alacağı maaş ve saire kanunlar ile tayin edilmiştir. İkramiye umumî bir şey olmayıp fevkalâde ahvale mahsus, fevkalâde ücretlerdir. Memurlar, memuriyetlerinin icabı olan vazifelerini muayyen vaziyet ve vakitlerde ifa etmekte devam ettikçe ancak muayyen maaşlarını alırlar. Her hangi tabiî ve muayyen bir vazifeye ayrıca bir de ikramiye tahsis etmek o vazifeye hususî bir imtiyaz bahşetmek demek olur ki bu da hizmetlerin taadülü esassına münafi bir hareket teşkil eder.

Devlet hizmetlerinde Maliye, Adliye, Maarif... ve saire gibi muhtelif faaliyet şubelerine mensup her işin kendine göre kıymet ve hususiyeti vardır. Fakat bunlar millet hayatı noktai nazarından biribirinden daha imtiyazlı vazifeler telâkki edilemezler.

Şu halde neden bir Maliye memuru tedrisat vergisinden ikramiye alsın da, bilfiil tedrisat ile meşgul olan bir Maarif memuru almasın.. Fevkalâde hizmet gören, vazifenin ifası esnasında hayatını tehlikeye koyan, vatana çok çocuk yetiştiren.... Memurlar için ikramiye tabiî görülebilir. Bu nevi ikramiyeler, heyeti içtimaiye içinde fazilet ve fedakârlığı teşvik eden, onları mükâfatlandıran ve bu suretle yine heyeti içtimaiye de faydası olan mukabil hizmetlerdir.

Bilfarz tedrisat vergisini, diğer vergilerde olduğu gibi, hem verenler, hem toplıyanlar bir hizmet yaparlar. Mükellefler vermekle vatandaşlık hizmetini ve borcunu ifa ederler. tahsil edenler de kanunen muayyen ve ücretli vazifelerini görürler. Mükellef vermezse, memur da toplamazsa kanun onları icbar eder. Tedrisat vergisi her hangi bir memurun gösterdiği zekâ veya fedakârlık eseri olarak bakılmıyan bir kazanç değildir ki, ondan bir kısım hisse de kendisine ayrılsın!.. İçtimaî adalet icabı bu nevi ikramiyelerin bir an evvel Devlet hayatından uzaklaştırılmasını emreder. Bunların zararları düşünülebilecek kârlarından her halde daha fazladır.

Zeki MES'UT

Başvekil dün geldi ve Gazi Hz.ne mülâki oldu..

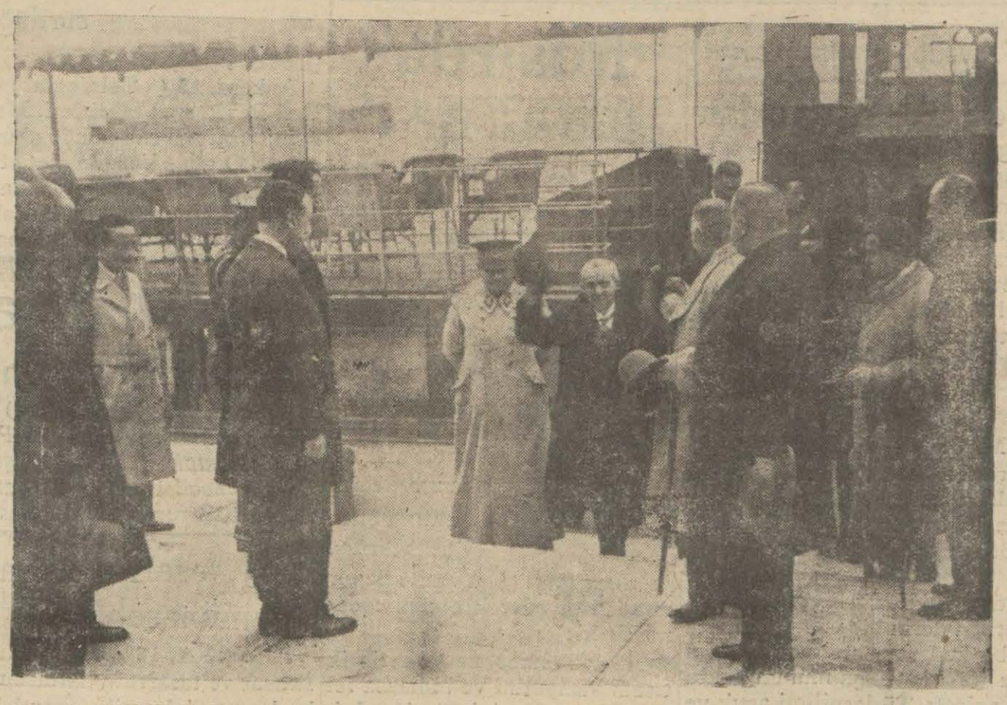

Başvekil İsmet Paşa Dolmabahçe rıhtımında kendisini istikbal edenler arasında

İsmet Paşa dün Gazi Hazretlerile uzun müddet görüştüler..

Başvekilimiz Istanbulda iki gün kalacaklardır. Pendikte muhabirimize beyanatta bulunmuşlardır..

Gazi Hz.nin Trakya seyahatleri henüz takarrür etmemiştir. Maliye vekilinin değişeceğinin aslı yoktur..

Başvekil İsmet Pş. dün sabah ilk ekspresle Ankardan şehrimize gelmiştir.. Başvekil Pş. ya yalnız yaverleri Atıf ve Fikret Beyler refakat etmekte idiler. İsmet Pş. yı Haydarpaşa istasyonunda Reisicümhur Hz. namına kâtibi umumî Tevfik ve ser yaver Rusuhî Beyler istikbal etmişlerdir. Başvekilimiz beşuşa bir çehre ile trenden inmişler ve kendisini karşılayanların ayrı ayrı ellerini sıkmışlardır.

Müstaübilin arasında vali muavini Fazlı, İbrahim Tali, sabık Nafıa vekili Recep, Londra sefiri Ferit Beylerle Berlin sefiri Kemaleddin Sami ve kolordu kumandanı Şükrü Naili Pş. lar vardı.

Başvekilimiz istasyonda bir müfreze polis tarafından selâmlanmıştır. İsmet Pş. polis memurlarının hatırlarını sormuşlardır.

Haydarpaşa istasyonunda..

Başvekilimiz istasyondan çıkmışlar ve refakatlarındaki zevatla birlikte kendilerine tahsis edilen Sakarya motörüne binerek doğruca saraya gitmişlerdir.

İsmet Pş. şehrimizde bir kaç gün kalacak ve Londra, Berlin sefirlerimizle birlikte Ankaraya avdet edecektir.

Başvekilimizi Pendikte istikbal eden bir muharririmizi müşarünileyh kompartımanına kabul etmiş ve Haydarpaşaya kadar görüşmüştür. İsmet Pş. muharrirmizin sorduğu bir çok suallere tebessüm ve sükûtle mukabele etmiş,sözü havaya nakle derek:

—İstanbulda hava nasıl. Yağmur yağıyor galiba, demiştir.

— Sıhhatça nasılsınız, paşam?.

— Çok iyiyim.. Bir kaç gün soğuk almıştım. Geçti. Bir sabah Fikretle (yaverleri) bir at gezintisi yapmıştık. Hayvanı biraz fazla koşturdum. Terlemişim. Geldikten sonra dikkat etmedim. Göğsüm tutulmuş. Na-

(Devamı altıncı sahifede)

Gazi Hz.

Başvekil İsmet Pş. ile beraber küçük bir tenezzüh yaptılar

Gazi Hz. dün akşama doğru Başvekil İsmet Paşa ile birlikte Beyoğlunda otomobille küçük bir cevelan yaparak gene birlikte saraya avdet etmişlerdir.

Tevziat

Gayrimübadillere dün tevziat başladı

Gayri mübadellere tevziat dün başladı. Çekleri takdiri kıymet komisyonu reisi Faik Nüzhet, 2 inci reis Celâl ve komisyonda maliye memuru Salâhettin Beylerden mürekkep bir heyet dağıtıyor. Şimdilik para alacak gayri mübadillerin adedi gayri malûmdur. Dün bile yeni bir liste gelmiştir.

Ankaradan gelen talimatta 10 bin liraya kadar alacağı olanlara 5 gün, 30 bin liraya kadar alacaklıklara müteakip 3 gün, ve 100 bin ve daha fazla alacak sahiplerinede 3gün hasredilmesi gösterilmiştir. Fakat 10 bin liraya kadar alacaklıların adedi 600 ü mütecavizdir: 5 günün kifayet etmeyeceği tahmin oluyor.

Şimdilik para alanlar arazi

Tevziat ile meşgul komisyon

eshabıdır; musakkafat sahipleri için yeni bir iş'ar yoktur.Yakında onları alâkadar edecek emirler de gelecektir.

Dün alınan para miktarları 30 ilâ 77 lira arasında tehalûf ediyordu; en fazla alınacak para 200 lira olacaktı. Lâkin kimse bu miktarı almak için müracaat etmemiştir.

T. Odası

Gazi Hz.ne raporu takdim etti

Rapor 105 sayıfa kadar tutuyor

Ticaret odası tarafmdan hazırlanan rapor dün aksam Reisicümhur Gazi Hz. ne takdim edilmek üzere İktısat müşaviri Şefik Beye tevdi edilmişitr

Raporun ihtiva ettiği bâhisler hakkında şimdiye kadar kaydettiğimiz malûmata sigorta meselesini de ilâve etmek lâzımdır. Raporda sigorta meselesine büyük bir ehemmiyet atfedilmiş ve nakliye sigorta primlerinin yüksekliğinden bahsolunmuştur. Rapora nazaran Samsundan İstanbula kadar olan nakliye sigorta primi, Tiryesteden İstanbula kadar o-

Ticaret odası reisi Mithat B.

(Devamı 6-ci sahifede)

Dava bitmedi

Lik maçları Kadıköy stadında mı yapılacak?

Futbol hey'eti Taksim stadını boykot etmek niyetindedir. Yarın karar verecek

Futbol hey'eti Reisi Basri Bey maçlara başlanmamasının bütün sebepleri anlatmaktadır

Cuma günü lik maçları bütün samimî arzulara rağmen başlamadı. Buna, stadyom idaresinin manasızlığın yegâne sebep olarak göstermek hata olmaz.

Spor yazılarımızda bitaraf olmağı kat'iyetle arzu ederiz. Gazetecilikle klüpcülüğü ayırt etmek yegâne emelimizdir. Yalnız vukuatın olduğu gibi gazetelere aksi de vazifemiz olduğu düşünülmelidir.

Bu mesele hakkında futbol heyeti reisi Basri Beye müracaatı düşündük.Kendisinimıntaka merkezinde ziyaret ederek fikrine müracaat ettik. Suallerimize şu cevabı verdi:

"— Geçen hafta salı günkü içtimaımızda bize stadyom idaresinin mürahhası sıfatile Şeref Bey müracaatle yeni kontratın akdını rica etti. Halbuki işlerimiz çoktu, mıntaka heyeti merkeziye reisi Fethi Tahsin Bey Ankaradan avdet edinceye kadar eski mukavelenin devamına bir mani olup olmadığını kendisinden sorduk. Ve eğer mahzur yoksa mukavele şimdilik bakı kalsın, dedik; kabul etti. Şürekâ vekili ve stadyom müdiri Nüzhet B. mıntaka heyeti merkeziyesine perşembe akşamı saat beşte müracaatla yeni mukavele imza edilinceye kadar maçların teehhürünü ta-

Futbol hey'eti reisi Basri Bey

lep etti. Stadyomun dört şerikinden eFnerli ve Galatasaraylı olan ikisi maçların icrasını arzu ediyor, diğer ikisi mümanaat ediyorlardı. Bu vaziyette hakeme müracaattan başka bir şekli hal tasavvur edilemezdi. Bu ise perşembe akşamı yapılabilecek bir iş değildi. Arzularına bu şekilde nail de oldular. Maçlar yapılamadı. Fakat stadyoma boykot etmek yegâne emelimizdir. Maçları Kadıköyde yapmak için arzuyu umumidir diyebilirim.

İkinci güme maçlarını da Beylerbeyinde yapabili-

Devamı altıncı sahifede

FIKRA

DAHİLİYE

Gazetelerimizden birine göre "İktısadî, siyasî ve idarî.,, cephelerden bakıldığı zaman, inkılâpçılığın henüz el sürmediği bir teşkilât kalmış: Dahiliye!

Ya Türkiyede ilk olarak tatbik olunan kadınların rey hakkı ve reyiam kanunu Hariciye vekilliği mi yaptı?.

Bizim anladığımıza göre Dahiliye vekilliği eskisi gibi değildir; fakat bir takım esaslarda eskisine doğru götürülmesi lâzım geldiği gibidir: Valileri kuklalıktan çıkarmak bu esaslardan biri olabilir.

Dahiliye her gün Fethi Beyle boğuşuyor; Halk fırkası dostları için hücum edilecek bir sürü vekillik daha var.

HARİCİYE

Hariciye vekilliğine inkılâbın dokunup dokunmadığından bahsetmeyceğiz. Yine bu hariciyenin büyük elçilerinin en imtiyazlısı olan ve hariciye bütçesinin aylık, gündelik ve yol harcı hesaplarını en iyi bieln eski liderin sual takririni hatırlatmak istiyoruz.

Sûlain birici kısmı şu:

1 — Gidenler kaç para aldılar?..

Bunu nizam ve taamüllerin tesbit etmiş olduğunu herkes bilir. Fakat maksat şu üç bin, şu iki bin şu bin lira almış deye gazetelerde liste neşrettirmektir. Ve arkasından şu satırlar: "İzmirde halkın ahlat yediği zamanda Hariciye vekili şu kadar para yedi.,,

Avrupada ne kadar para alındığını senelerce, bütçenin en yüksek aylığını alan Fethi Bey bilmez olur mu?.

Ve Türkiyenin bu sene tokluk senesidir. Kurak yıllarda köylü ıstırap çektiği zaman bile, Türklük şerefine halel gelmesin diye Parise her ay İngiliz altını yetiştiren yine bu Hariciye idi.

Hariciyenin aylık, gündelik ve yol harçları ölçüsünün halkın kesesi ile nisbeti olup olmadığını o zaman söylemek gerekti.

Hem bu para demagojisi eski fırkada Ağaoğlu Ahmet Beyin ihtisasıdır. Fethi Beye tenis raketinden daha az yaraşıyor!.

BUHRAN

Amerika cümhur reisi buhran hakkında bir nutuk söylemek istemiş. O da M. Zekeriya Bey gibi Amerika mekteplerinde okumuşsa da, fikir ve hüküm bildirmek için bir kaç ay her tarafı tetkik etmek lâzım geldiğine karar vermiş. Bir koldan Hind'e ve Çin'e, bir koldan Avrupaya, Balkanlara, üçüncü koldan Cenup Amerikasına mütehassıslar yollamış.

Bu mütehassıslar dönmüşler, raporlarını vermişler;"Hoover,, de nutkunu hazırlamış.

"Hoover,, eski fırka ile hemfikir değildir. Ona göre buhran mahallî değil, umumîdir; bir şubede değil, her şubededir; bir kıt'ada değil, her kıt'adadır.

Sebepleri ise Türkiyede musakkafat vergisinde bir takım haksızlıklar olduğu değil, şunlardır:

1 — İstihsal fazladır.
2 — Avrupa karışıktır.
3 — Asya karışıktır.
4 — Cenup Amerikası karışıktır.
5 — Rusya piyasaları karıştırmıştır.

"Hoovere,, göre eğer İsmet Paşa hükûmeti çekilirse, buhran düzelmiş olmaz. Hattâ buhranın heman tatbik olunur tedbirleri de yoktur. Buhran hızınalack ve öyle geçecektir.

Bize Avrupanın sonpostasının getirdiği haber işte budur.

Falih RİFKI

The Times

Bunu Teimes'in ağzından dinleyoruz :

Türkler medeniyete, güzel san'atlere büyük hizmetler ifa etmiş bir millettir..

Londrad agelecek ay İran güzel san'atlar sergisi açılacaktır. Bu sergi hakikaten pek kıymetli eserleri ihtiva edecektir. İrandan pek nefîs eserler gönderildi. Bizim Evkaf müzesindeki kıymetli İran eserleri de Londraya doğru yola çıkarıldı.

" Times,, gazetesi bundan bahisle yazdığı mekalede memleketimize karşı derin bir takdir hissi izhar etmektedir.

" Times,, bu mekalesinde ezcümle diyor ki:

" Güzel şeylere âşık olanlar Türk hükûmetinin 5 kânunusanide Bulnigton Honse da açılacak olan İran güzel san'atları sergisine elindeki pek kıymetli eserlerden bazılarını göndermek hususunda verdiği civanmerdane karara karşı derin surette müteşekkirdir.,,

" Times,, bundan sonra eski

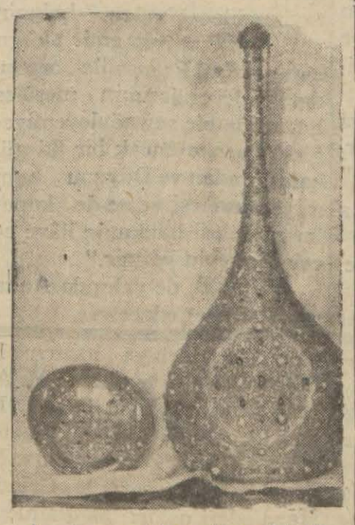

Londra sergisine gönderdiğimiz eserlerden: bir gülâbdan..

Devamı altıncı sahifede

Çok garip!

İdarî teşkilâtımız hakkında yazılar..

Ankara, 13 (Telefonla) — İdarî teşkilâtımızın bozukluğuna dair bir gazetede çıkan ve imza yerinde ayni gazetenin ismini taşıyan müphem bir makalenin halen İstanbuldabulunan sabık Adliye vekili Mahmut Esat Bey tarafından yazıldığına hüküm edilmektedir. Başta esaslı surette tadil edilmekte olan İcra ve İflâs kanunu olmak üzere muhtelif adlî kanunlar silsilesi münasebetile şu sırada nemıs ık sık yad edilen sabık bir vekilin böyle bir harekete tevessülü oldukça garip ve mânâlı telâkki edilmektedir.

Vatandaş !
On paralık bir şey alırken bile yerli malını tercih et !.

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No: 111

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Abdülhamit, bombanın infilâkından telâş eseri göstermedi

Yalnız: "Ne var?" diye sordu. Bermutat arabaya atladı, dizginleri eline aldı..

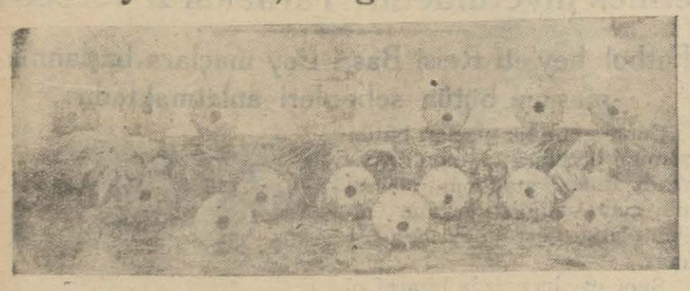

Abdülhamide yapılan suikast tahkikatı neticesinde meydana çıkarılan bombalardan bir kısmı

İnfilâk

Tafsılâtı sabıkadan anlaşıldığı üzere tedabirimânia ve takayyüdatı inzıbatiyeye rağmen komitenin icra şebekesi hazırlıklarını mahirana yapmış ve bizim istıtaî ve inzıbatî vesaitimiz işi takipte noksan göstermiş olduğundan 1321 senesi temmuzun sekizinci cuma günü öğle vaktini müteakıp mahut "Maşin Enfernal, yani cehennemî makine infilâk etmiştir.

En büyük çapta toplanrın çıkardığı tarrakalardan daha gürültülü ve akisli seda çıkaran ve havaî ihtizazat husule getirerek şehrimizin uzak yerlerinden duyulan bu infilâk Sultan Abdülhamidin ve o sahada bulunan binlerce insanları tethiş etmiş ve herkes ne olduğunu, ne olacağını anlayamayarak pek hayretengiz bir dakika geçirmiştir.

Hünkâr o dakikada camii şeriften çıkıp, arabasına binerek saraya avdet için binek taşına müntehi merdivenlere doğru ilerliyordu. Şeyhislâm merhum Cemaleddin Efendi ile bir kaç kelimelik bir müsahebe zimninda tevakkuf etmişti. Mutat teşrifat usulünce sağda solda bendegân,ricaliaskeriye ve yaveran sıralanmışlardı. Kıtaatı askeriye selâm vaziyeti ihtiramiyesini almış bulunuyordu, set üzerinde ve talimhane meydanmda bulunan yerli, yabancı halkta teşrifi hümayunu temaşa halinde pürsükûn duruyorlardı. Pek tabiî bir tarzda cereyan eden bu merasimi Maşin Enfernalin hesapla kurulan saatinin cereyan elektrikî saniyesi ihlâl etti.

Çünkü cinayeti hazırlayan komite erkânı müteaddit defalar selâmlık resmini set üzerinden tetkik edip Hünkârın camii şeriften avdetinde havlı kapısma kadar olan mesafeyi 1 dakika 42 saniyede katettiğini tesbit etmiş ve cehennem makinesinin saatini ona göre kurmuş olduklarından saate verilen cereyanı elektriktam o lâhzede vazifesini yapmıştı. Hünkâr infilâkın müthiş sedasından ve havada uçuşan bazı parçalardan pek mühim ve tehlikeli bir hâdisenin vukuunu anlamıştı. Fakat hiç korku ve telâş eseri göstermedi, yalnız benden : Ne var diye sordu. Arabasına atladı, dizginleri aldı, o sırada camii şerifin havlı kapısında bulunan Arap Zuhaf alayı efradından biri havaya bir el silâh boşalttı. Buna çok canı sıkıldı, hâdisenin ehemmiyetle tahkik olunarak kendisine arzolunmasını emretti ve arabayı sürdü. Araba kapıdan çıkıp saraya doğru çıkıyordu. Set üzerinde ve süferaya mahsus merasim köşkünde bulunanlar tarafından geçmiş olsun mekamında "çok yaşa, avazelerile sürekli alkışlandı. Bunlara mütebessimane temennalarla mukabele de bulunarak geçip doğruca Çit köşküne vâsıl ve dahil oldu. Köşkün haremcihetine müsadif kapısına gelerek telâş ve heyecan izhar eden Kadınefendiler ile Sultanları teskin ve taltif eyledi,

Suikastçılardan Haçik Pelüyan — *Suikastçılardan Boğos Keçyan*

Badehu bermutat süferayı kabul edip yirmi dakika kadar konuştu, sefirler Hünkârı hali tabiîde bulduklarını tercüman paşaya söylemişlerdir.

Sefirler gittikten sonra mabeyn dairesine gelmiş olan Sadrazam Ferit Paşaya vesair vükelânın afiyet ve selâmet tebriklerine bilvasıta memnuniyetini tebliğ ettirdi.

Zaptiye nazırına ve sair alâkadar memurlara behemehal hâdise mütecasirlerinin buldurulmasını ve liman şimendifer istasyonlarına tenbihatı şedide icrasile firarlarına meydan bırakılmamasını irade ettiğinden tebliğ eyledim. Şurasını ayrıca kaydederim ki, havaya silâh atan neferi unutmamıştı. Bana tekrar bunun sıkı sürette tahkik olunmasını emir ile beraber "askerin ruhu kumanda ile harekettir. Bu nizam ve intizama halel gelirse maksat gaip olur, onun için mezkûr nefer hakkında mükemmel tahkikat yapılmasını isterim.,, debişti. İkinci fırka kumandanlığınca yapılan tahkikat neticesinde merkum neferin nagihanî vukubulan vak'adan heyecana kapılarak şaşkınlıkla silâh boşltamış olduğu ve nefsülemirde hüsnü hal sahibi bulunduğu anlaşılmış ve keyfiyet arzolunmuştu.

Asıl infilâk hâdisesi hakkında ilk rapor Beşiktaş zabıtası kumandanlığı ile dairei belediye müdüriyetinden varit olmuştu. Bu raporda hâdiseden üçün asker olmak üzere yirmi altı kişinin telef ve elli sekiz kişinin ağır, hafif mecruh oldukları ve bir çok arabalram dahi enkaz haline geldikleri ve yirmi kadar hayvanın da helâk olmuş bulundukları beyan ve yaralıların Yıldız etfal ve Gümüşsuyu hastanelerine sevkolundukları ve mahalli hâdiseye gelen müddeiumumî ile beraber tahkikata devam edilmekte olduğu dermeyan kılınmıştı.

Bu raporu arzettiğimde Hünkâr bizzat intihap ettiği zevattan mürekkep olmka üzre bu iş için bir komisyonu mahsus teşkilini emir ile derhal içtima ve tetkikata iptidar etmelerini tenbih eyledi.

Bittabi icabı icra oalunarak komisyonu mahsus işe başladı.

Bitmedi

HARİCÎ HABERLER..

Fransada yeni kabine..

Radikal sosyalistlerin iştiraki temin edilebilmiş, Steeg kabinesi teşekkül etmiştir

M. Briand

Gene Hariciye nazırıdır

Fransaa kabine buhranı artık nihayete erdi. Yeni kabine parlâmentoda itimat reyi aldıktan sonra artık kat'iyyen vücut bulmuş olacaktır. Dün gelen telegraf haberleri M. Steeg'in yeni kabine listesini kat'î surette tesbit ettiğini gösteriyor. Sekiz, dokuz gün süren bu buhran muhtelif safhalardan sonra nihayet radikal sosyalistlerin kabineye iştirakile bir neticeye varmış oluyor.

Radikal sosyalistlerin iştiraki olmadan kuvvetli bir kabine teşkilinin imkânsızlığı anlaşıldı. Fakat radikal sosyalistler sabık başvekil M. Tardieu'nün yeni kabineye girmesine kat'î surette muhalif kalmışlardır. Lâkin görülüyor ki bu ihtimal bertaraf edildikten sonra M. Steeg için radikal sosyalistlerin kabineye muzaheret ve istirakle rini temin etmek kabîl olmuştur.

Buhran çıkınca yeni kabinenin teşkilini deruhte eden, fakat bütün teşebbüsleri akim kalan M. Barthou, Steeg kabinesinde harbiye nezaretine getirilmiş oluyor. M. Barthou'nun teşebbüsatı bilhassa şayanı dikkatti: Çünkü Fransa'nın büyük bir ilim ve kalem adamı olan M. Barthou siyasî fırkalar arasında bir anlaşma, devamlı bir barışma tesis etmek istiyordu. Bu olamamıştır. Çünkü radikal sosyalistler girecekleri kabinedeM. Tardieu'nün bulunmasına tahammül edemedikleri gibi yeni kabinede yardımcı değil hakim vaziyette bulunmak istemişlerdir.Bugün radikal sosyalistlerin âyandan Sarraut, meb'usandan Daladier gibi en nafiz adamları kabineye girdiğine göre radikal sosyalistler tatmin edilmiş görünüyor. Bir de radikal sosyalistlerdahiliye nazırlığını almak arzusunu beslemekten geri kalmamışlardır. Paylaşılması zor

M. Briand

olan bu mühim nezaretin şimdi M. Leygues gibi sağ cenahtan bir meb'usa verildiğini görüyoruz. M. Leygues on sene evvel başvekildi. Geçen sene de bahriye nazırı bulunuyordu.

Bu kabinenin teşekkülü ile bütün buhran ihtimalleri artık ber taraf oldu mu?.. Fransada yirmi dört saat bile yaşamayan kabineler gelip geçtiği hatırlanırsa bu suale kestirme bir cevap vermekteki müşkilât anlaşılır. Maamafih kabinenin ömrü bu kadar kısa olacağını demek istemiyoruz. Yalnız Fransada bir anlaşma ve barışma hükûmeti teşkiline imkân görülemediğine bakılırsa fırkalar arasındaki ihtilâflar bitmiş değildir.

Bilhassa önümüzde büyük bir mücadele vardır. Bir kaç ay sonra cümhur reisliği için intihap yapılacaktır.

Haricî siyasete gelince; M. Briand hariciye nazırı olarak yeni kabineye de dahil bulunmaktadır. Haricî siyaset değişmiyecektir.

PARİS, 13 A.A. — M. Steeg, kabinesini şu suretle teşkil etmiştir:

Başvekil M. Steeg, Adliye nazırı M. Cheron, Dahiliye nazırı: M. Leygues, Hariciye nazırı: M. Briand, Maliye nazırı: M. Martin, Bütçe nazırı: M. Palmade, Harbiye nazırı; M. Barthou, Bahriye nazırı: M. Albert Sarraut, Nafıa nazırı; M. Daladier, Millî İktısat nazırı: M. Loucheur, Ziraat nazırı: M. Boret, Mesai nazırı: M. Grinda, Hava işleri nazırı: M. Painlevé Maarif nazırı: M. Chautemps, Tekaüt nazırı: M. Thoumyre, Sıhhiye nazırı: M. Queuille.

Avrupa mektupları

Yeni Türkiyeye dair

Starsburg, 4 (Milliyet) — Türklerin eski bir dostu olan maruf Fransız edibi M. Glaude Farrére burada ahiren bir konferans verdi. Bu konferansın mevzuu yeni Türkiyenin yaptığı inkılâptır. Fransız edibi hakikaten memleketimizden bahsederken samimî bir lisan kullandı. Kendisini dinlemek için gelenler pek çoktu.

M. Glaude Farrére kendisini derin bir alâka ile dinleyen bu kalablık huzurunda 930 Türkiyesini anlattı. Kendisi yazın Türkiyeye bir seyahat yapmıştı. Çok mükemmel intibalarla avdet ettiği Türkiyeden bahsederken derin bir vukuf ve ihatalı bir kudret gösteriyordu. Fransız edibi evvel şu mühim noktayı anlattı. Türk milleti artık yenileşmiştir. Böyle daima yenilik istiyen bir millet evvelâ hükûmetinin merkezini İstanbuldan kaldırıp Ankaraya nakletmekle pek musip bir harekette bulunmuştur. İstanbul, güzel bir yerdir. Fakat çalışmak, yenileşmek istiyen bir milletin azim ve metanetini zaifleştirecek bir iklimi vardır. Türkler onun için hükûmetin merkezini Ankaraya nakletmişlerdir,

M. Claude Farrére bu hususta tarihten misaller getirmiştir. Yeni Türkiye mazi ile alâkasını kesmiştir. M. Farrére demiştir ki:

"— Yeni Türkiyenin timsali Ankaradır.,,

Fransız edibi Türk dava ve inkılâbını burada müdafaa eden bir hatiptir. Onun için burada bulunan Türk talebesi kendi memleketlerinin bu eski dostuna teşekkürlerini izhar etmişlerdir. Bu alkışlanan konferansın burada yalnız esaslarını kaydediyoruz. Konferans alkışlar arasında hitam bulmuştur.

Mısırda

Başvekil Fırka teşkil etti

Kahireden yazılıyor: — Burada yeni bir fırka teşkil etmiştir. Yeni fırkanın adı "Eşşaab,, ir ki, ahali fırkası gibi bir manaya gelmektedir. Fırka ilk içtima ını aktetmiştir. Fırkanın reisi Başvekil Sıtkı Paşa dır. Sıtkı Paşa bu vesile ile bir nutuk irat ederek ezcümle demiştir ki:

Sıtkı Paşa

"— Hükûmet memleketin iktısadî vaziyetini ve bilhassa fellahların vaziyetini düzeltmek için çalışıyor. Lâkin bizden evvelki hükûmetin yapmış olduğu işler yüzünden bizim vazimiz kolay değildir. Gerek Vafd ve gerek Ahrar fırkahı bu vaziyette İngilterenin bitaraf hareket etmediğini iddia ettiler. Fakat bizim kabinemiz İngilterenin yardımını istememiştir. Biz İngiltere ile Mısırın istiklâlini ve buradaki İngiliz menafiini telif edecek surette bir itlâf aktini isteriz.,,

Yeni fırka bir de gazete neşretmektedir.

Paris Elçimiz de geliyor

Ankara, 13 (Telefonla) — Halen Cenevrede bulunan Paris Büyük elçimiz Münir Bey, tahdidi teslihat konferansındaki son faaliyet ve mukarreat etrafında malûmat vermek üzere Cenevre içtimalarından sonra Ankaraya gelecektir.

Paris sefiri Münir Bey ve Cevat Pş. dün geldiler

Cevat Paşa umumî tahdidi teslihat konferansından ümitvardır

Münir Beyin Devlet Bankası meclisi idaresine tayin edileceğinden haberi yoktur

Dünkü ekspresle Cenevre tahdidi teslihat konferansı müzakeratına istirak eden Şurayi Askerî azasından Cevat Pş. ile Paris sefiri Münir Bey ve Suphi Ziya Bey geldiler. İstikbale gelenler arasında Basri Pş. vardı. Cevat Pş. bir muharririmize âtideki beyanatta bulundu:

— "İhzarî tahdidi teslihat konferansı bir "projet de convention" hazırlayarak mesaisini ikmal etti. Biz, raporu getiriyoruz. Bloklarla konferansın faaliyetine sekte verildiği doğru değildir. Vakıâ bazı devletlerin murahhasları kuyudu ihtiraziye dermeyan etmişlersede netice itibarile birleşilmiştir. Ben gelecek sene inıkat edecek umumî konferanstan ümitvarım. Her halde iyi neticeler alınacaktır."

Cevat Pş. aym 25 inde Ankaraya hareket edecektir.

Paris sefirimiz Münir B. de şunlrı söylemiştir:

— "Söylediğiniz gibi, Devlet Bankası meclisi idare riyasetine tayin edileceğimden haberim yok. Hükûmetten emir aldığım için geldim. Fransa ile aramızdaki iadei mücrimin meselesi hakkında bir şey söyleyemiyeceğim. Pariste ancak bir iki gün kaldığımdan ve Düyunu umumiye meselesi ve ne de kuponlar meselesi hakkında ilâve edecek bir şeyin yoktur."

Cevat Paşa — *Münir Bey*

Münir B. de yakında Ankaraya hareket edecektir.

Son Haberler

Fethi B. in takrirleri

Pazartesi Başvekil Pş. cevap verecek

İzmir cıvarındaki köylerde açlık hüküm sürdüğü yalandır

Ankara, 13 (Telefonla) — Feti Beyin sual takrirleri, Meclisin pazartesi celsesinde okunacaktır. O güne kadar avdet ettiği takdirde Başvekilin ve Hariciye vekilinin ayni gün bu takrirlere cevap vermeleri ihtimali vardır. Gazetelerin neşriyatı üzerine hükûmetçe yapılan tahkikatta İzmir civarındaki bazı köylerde açlığın hüküm sürdüğü hakkındaki haberlerin asılve esası olmadığın tebeyyün etmiştir.

İzin alamıyor

Süreyya Paşa meb'usluktan istifa etti

Ankara, 13 (Telefonla) — İstanbul meb'usu Süreyya Paşa, meb'usluktan istifa etmiştir. Bugün meclise gelen istifanamesinde Süreyya Paşa, hasta olduğunu beyan ederek meclisten talep ettiği mezuniyetinin heyeti umumiyede reddedilmesini istifasına sebep göstermektedir.

Millî tasarruf haftası münasebetile

ANKARA, 13 A.A. — Millî İktısat ve tasarruf haftasının başlaması dolayısile memleketin her tarafından Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım ve Başvekil İsmet Paşa Hz.ne tebrik telgrafları gelmektedir.

Erzincanda yerli malları ve mahallî mamulâtına mahsus bir sergi açılmıştır. Ayni suretle Adana, Keskin ve Geyvede de birer sergi açlmış ve Söke, Kraamürsel, Kayseri, Antalyada millî iktısat ve tasarruf haftasının başlaması hlk tarafından büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Türkiye- İsviçre muahedesi

ANKARA, 13 A.A. — Türkiye ile İsviçre arasında en ziyade mazharı müsaade millet esası dahilinde akdolunan ticaret ve ikamet mukavelenameleri bu gün saat 16,30 da imza edilmiştir.

Devlet Bankası müdürlüğü namzetleri

ANKARA, 13 (Telefon) — Cümhuriyet Merkez Bankası müdürlüğüne Londra sefiri Ferit Beyden maada diger bazı kuvvetli namzetler gösterilmektedir. Resmî mehafilde cereyan eden rivayetlere bakılırsa, en kuvvetli namzetler Nafıa Vekili Zekâi, İktısat Vekili Mustafa Şeref Beylerdir. Nurullah Esat Beyin ikinci müdürlüğü üzerinde ittifak edilmektedir.

Müteahhitlerin 4 senelik kazanç vergileri

ANKARA, 13 (Telefon) — Maliye Vekâleti müfettişlerinin tetkikatı üzerine dört senedenberi İstanbulda resmî devaire müteahhitlik yapan şahıslardan defterdarlığın kazanç vergisi almadığı anlaşılmıştır.

Vekâlet bu dört senelik verginin alâkadarlardan derhal tahsilini emretmekle beraber diger taraftan da tetkikat ve tahkikata başlamıştır.

Yugoslavya- Yunanistan

ATİNA, 13 A.A. — Yugoslavya hariciye nazırı M. Marinkovitch, Atinaya yaptığı syahatin gayesi hakkında izahat verdiği sırada Yunanistanın çiftçi memleketler itilâfına dahil olmasını temenni ettiğini söylemiştir.

Maliye Vekili

Nekakahat devresini Büyükadada geçirecek

Maliye vekili Saracoğlu Şükrü B. iyileşmiştir. Ancak doktorlar hastalığın nekahet devresini geçirmek için iki üç hafta Büyükadada tebdili hava etmesine lüzum göstermişlerdir.

Saracoğlu Şükrü B. bu nekahet devresini geçirdikten sonra tekrar vazifesine avdet edecektir. aSracoğlu Şükrü Beyin nekahet devresi zarfında vazifesi vekâleten Müdafaai Milliye vekili Abdülhalik Bey tarafından ifa edilecektir.

Adana çifçilerinin ecnebi bankalara borçları

ANKARA,, 13 (Telefon) — Adana da arazi sahiplerine evvelce para ikraz eden millî ve ecnebi bankalar, bu havalideki zurram bu seneki fena vaziyetini nazarı dikkate alarak vadesi hulûl eden borçlarını tediye kabiliyeti olmayan arazi sahipleri için bir müddet te'cil esası üzerinde anlaşmışlardır.

Gelen malûmata nazaran evvelce millî bankalarla bu esas üzerinde mutabık kalan ecnebi bankalar şimdi bu fikirden cayarak tediye kabiliyeti olmayan arazi sahiplerinden, ikraz ettikleri parayı almak için haciz ve borca karşılık gösterilen araziyi satmak teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Bu vaziyet karşısında ziraat Bankası araya girerek, bunların borçlarını derhal ödeyemiyecek vaziyette oldukları, binaenaleyh, taleplerinin tecdidi ile bu borçların bir müddet daha tecilinin muvafık olacağını öne sürmüştü.

Ecnebi bankalar henüz kat' bir karar vermiş vaziyette değildirler.

Bu hareket umumî bir infia uyandırmıştır.

Bulgar kralının nutku

SOFYA, 13 A. A. — Kıral Boris, parlâmentonun küşadında iradettiği nutka cevaben yazılan arîzayı kendisine takdim eden meb'uslar hey'etine ezcümle şunları söylemiştir: "Birkaç seneden beri dünya, hüküm süren ve el'ân tesirlerini istirapla bir surette duyurmakta olan iktısadî buhran bizim için gayet mühim ve vahim bir mesele teşkil etmektedir. Bu müşkül anlarda Bulgar milletine elimizden geldiği kadar yardım etmek bizim için en yüksek bir vazifedir. Bunu lâyikile ifa edebilmek için her türlü şahsî düşünceleri fırka düşüncelerinin fevkına çıkmak lâzımdır. Bütün devletler arasındaki münasebatın mükemmeliyetinden ve takip ettiğimiz muslihane ve samimî siyaset sayesinde medeniyet cihanında temin ettiğimiz muhabbet ve teveccühten sevinç duyan parlâmentomuzun bu sevincine iştirak ederim. Bu siyasette sabit kalmak azmindeyiz.

Alman meclisi

BERLİN, 13 A.A. — Raystag meclisi 3 Şubat 1931 tarihine kadar tatil yapmıştır.

Matbuat rozeti

Matbuat cemiyetinin asil, yani faal ve gazeteci azasına mahsus olmak üzere ressam Elif Naci Bey tarafından tersim edilerek rozet müsabakasında birinciliği kaznan nümune Viyanaya sipariş edilmişti.

Viyanada imal edilen rozet gelmiştir. Yakında cemiyet idare heyeti kararile tevzi edilecektir.

Tayyareler, tasarruf beyannameleri atacaklar

Vilâyette

Ziraat kongresi

15 kazanın iştirakile bugün toplanıyor

Kongre eski meclis salonunda içtima edecek

İstanbul vilâyeti mıntakası ziraat kongresi bugün on beş kazadan gelen murahhasların iştiraki ile vilâyette eski umumî meclis salonunda toplnacaktır.. Kongrede, Ankarda toplanacak umumî ziraat kongresine verilecek rapor tesbit ve kongreye iştirak edecek murahhaslar intihap olunacktır.

Kongrede arzu eden mütahassıslar ile halk sami sıfatile bulunacaktır.

Kongreye mülhakattan iştirak edecek murahhasların isimleri: Kadıköyden Emin, Beyoğlundan Tevfik, Beşiktaştan Mehmet Rüştü, Sarıyerden Mahmut Hilmi, Kartaldan Hüdai, Eminönünden Enver, Siliv riden Asım, Üsküdardan Sait, Bakırköyden Şevket, Yalovadan Demir Hulûsi, Şileden Osman, Çatalcadan Naci, Beykoz dan Şeref beyler.

Ziyaretler

Vali Muhiddin Bey dün elektrik şirketi müdürü M. Hansens ziyaret etmiştir.

İbrahim Tali Bey

Birinci umumî müfettiş İbrahim Tali Bey, dün vilâyetteki dairesinde meşgul olmuştur.

Defterdarlıkta konferans

Defterdarlıkta dün Şefik B. memurlara vergi işleri hakkında konferans vermiş ve tereddüt ettikleri noktaları izah ve halletmiştir.

Tabipler

Muhtelif müessese-lerde müstahdem doktorlar

Maaşlarını tam olarak alacaklardır

Umumî bütçeden maaş alan doktorlar hakkında Maliye Vekâletinden vilâyete şu tamim gönderilmiştir:

"Umumî bütçeden maaş almakta olan doktorların, teadül kanununun 5 ve 15 ci maddelerile kabili telif olmadığı için, her hangi bir daire veya müessesei resmiyede ilâveten ifa eylemekte oldukları doktorluktan dolayı maaşlarının tesviye edilmemekte olduğu cereyan eden muhabereden anlaşılmıştır.

Maaş kanununun 13 üncü maddesinin doktor ve mühendislerin uhtelerinde birden fazla vazife içtimaına cevaz vermiş olan hüküm mer'î bulunmuş olduğu gibi teadül kanununun salifüzzikir 5 ve 15 inci maddeleri hükümleri de bunu nehyeder mahiyette bulunmamış olduğundan umumî bütçeden maaş alan doktorlarla mühendislerin idarei hususiye ve Belediye ve sair müessesatı resmiyede mütead dit vazife deruhte etmiş oldukları takdirde gerek müvazenei umumiyeden ve gerek vazife deruhte ettikleri devair ve müessesat. resmiyeden olan muhassasatlarının tamamen tesviyesi lâzımgelir.

Ancak muallmlerin bu suretle müteaddit vazife deruhte etmeleri halinde haklarında teadül kanunun 5nci maddesi hükmünün tatbiki iktiza eder. Bu yolda muamele ifasının temini rica olunur."

Polis merkezlerinde telefon

Yeni belediye teşkilâtı dolayısile evvelce mevcut merkez memurluklarının bir kısmı serkomiserliklere tahavvül etmiştir. Fakat yeni ihdas edilen bazı serkomiserliklere el'ân şehir telefonu konmamıştır. Anî bir kaza hâdise veya yangın vukuunda zabıtayı haberdar etmek müskül bir vaziyete girmiştir.

Mezbaha

Şekli idaresi tadil edildi

Meclisi idarenin salâhiyeti de tadil edilmiştir

Mezbaha bundan evvel ticarî bir trzada idare edilmekte idi. Halbuki bu şekil yeni belediye kanunu ile taaruz eylediğinden bütçe ve nizmanamesinde kanuna göre tadilât yapılmıştır. Maamafih bu tadilât müessesenin inkişafına mâni teşkil edecek bir tadil olmayıp meclisi idarenin bazı salâhiyetleri tadil edilmiştir. Meselâ evvelce idare meclisi bütçede münakale, kadroda tadilât yapabilirken şimdi bu kabîl işler şehir meclisi daimî encümeni tarafmdan yapılacaktır.

Leylei miraç

Müftülükten: Recebi şerifin yirmi yedinci gecesine müsadif 17 kânunuevvel 1930 çarşamba günü akşamı (perşembe gecesi) Leylei miracı N-ebi olduğu ilân olunur.

Muhtelit mübadelede

Mübadele komisyonunda dün 1 inci büro toplanrak atideki kararları ittihaz etmiştir:

1 — 24 kânunuevelden 2 kânunusaniye kadar 9 uncu ve 6 mcı tali komisyonlar tatili faaliyet edecektir; merkez heyetinde münavebe ile çalışılacaktır.

2 — Garbî Trakyada vesika tevzi eden memurlara günde 50 drahmı verilecektir.

Diger taraftan tali komisyonun falliyeti meselesi görüşülmüştür.

Girit muhacirleri

Giritten gelen ırkdaşlarımızın Fethiyede iskânları Dahiliye vekâletince kararlaştırılmıştır.

Haseki hastanesi

Tahkikat, ihbaratın asılsızlığını gösteriyor

Hasekinisa hastanesi etrafında aslı olmayan bir takım dedikodular yapılmakta idi. Bu meyanda geçenlerde hastanede vefat eden asistan Nahide H.ın da iyi bakılmadığı için öldüğü ileri sürülmekte idi. Bu münasebetle tahkikat yapılmıştır. Tahkikatın seyri bütün dedikoduların hususî maksatlarla ortaya atılmış şeyler olduğunu göstermektedir. Kendisine bu hususta müracaat ettiğimiz belediye sıhhiye müdürü Neşat Osman Bey de bunu teyit etmiş ve şu izahatı vermiştir.

" — Haseki hstanesinde bir tahkikat yapılıyor. Binaenaleyh tahkikatın neticesine intizar zarurîdir. Maamafih Nahide H. ın bakımsızlık tesirile vefatı mevzuu bahsolamaz. Hastalığın tesirile vefat etmiştir. Bu, her zaman her yerde olan şeylerdir. Hastanenin iyi bir başhekimimizin nezareti altında idare edildiğinden şüphe edemeyiz.,,

Halk fırkası teşkilât hey'etleri

Halk fırkası vilâyet teşkilât heyeti faaliyetine devam etmektedir. Hangi kaza ve nahiyelerde teşkilât heyeti teşkil edileceği tetkik olunmaktadır. Vilâyet teşkilât heyeti bugün de toplanacaktır.

Behçet Bey dün Ankaradan geldi

Bir müddetten beri Ankarada bulunan tütün inhisari umumî müdürü Behçet B. dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Behçet B. bir muharririmize demiştir ki:

— İdarenin yeni sene bütçesinin tetkiki Maliye Vekâletince ikmal edilmiştir. Bütçede geçen seneye nazaran azamî tasarruf edilmesine dikkat edilmiştir."

Katil Hayri helâda yakalandı

Evvelki gün Şehzade başında seyyar satıcı Celâli öldüren Hayri, dün Marpuççulardaki kuş tüyü fabrikasının abtesanesinde yakalanmıştır.

Poliste

Kanlı kavga

Su iskelesi hamalları biribirine girdiler

7 hamal bıçakla ve sopalarla yaralandı

Dün Galatada hamallar arasında gene kanlı bir vak'a olmuş ve neticede yedi kişi yaralanmıştır. Hâdiseye ötedenberi iki haml arasında mevcut husumet sebebiyet vermiştir. Su iskelesi hamallarından arap Osman çavuşla Mustafa bahşiş taksimi meselesinden dolayı daima: "Ben az aldım, sen çok aldın,, diye kavga ederlermiş.

Dün sabah ta bu mevzu üzerindeki kavga tazelenmiş. Fakat, uzun zaman teraküm eden her iki tarafın gayzı da artık hali işbaa geldiğinden bu seferki kavga evvelkiler gibi olmamış, bir anda iki hasım biribirinin üzerine atılacak bir vaziyet takınmıştır. Diğer taraftan iki rakibin taraftarları da işe müdahale etmişler ve 17 kişi karşılıklı mübarezeye geçmiştir. Kavgacılar itişe kakışa Fermenecilere kadar çıkmış ve burada bir boyacı dükkânından içeri dalmışlardır. Boyacılar şaşkın bir vaziyette dışarı fırlamışlardır. Bu sırada kavgada en şiddetli safhasına girdiği cihetle kamaları sıyıran hamallar biribirlerini yaralamağa başlamışlardır. Bunlardan Hasan, Hüseyin, Osman çavuş, arap oğlu Hüseyin, Salih ve Şükrü yaralanmışlardır. Vak'aya yetişen zabıta memurları hepsini de yakalamışlardır. Yaralılar hstaneye yatırılmıştır. Tahkikat yapılmaktadır.

Vinçle yaralanmış

Alman bandıralı Doyçlant vapuru dün Haydarpaşda vinçle eşya çıkarırken vincin demiri hamal Mehmetle Tosunun üzerlerine düşmüş, ve zavallılar yaralanmışlardır.

Tabancayı karıştırırken

Fındıklıda Havagazi fabrikası amelesinden Abdullahın odasında misafir bulunan İzzet, Abdullaha ait tabancayı karıştırmakta iken ateş almış, çıkan kurşun Abdullahın karnına isabetle ağır surette yaralamıştır. İzzet kaçmıştır.

Sarhoşluk yüzünden

Koca Mustafa paşada oturan İsmet Efendi, arkadaşı Nuriyi sarhoşlukla yaraladığından yakalanaraka hakkında tahkikata başlanmıştır.

Polise hakaret

Galatada Emekyemez mahallesinde oturan Mordeo, kız kardeşi Faniyi eve gelmemesinden muğber olarak dövmüş ve kendisini yakalıyan polise de hakaret etmiştir.

Bıçak çekenler

1 — Tahtakalede İsmettiye caddesinde Hasan isminde biri, serhoş olduğu halde Nefise H. isminde bir kadına bıçak çektiğinden yakalanmıştır.

2 — Pangaltıda Tahsin Ef. nin lokantasına gelen Esat isminde biri içtiği rakı parasını vermemek istemiş ve Tahsin Efendiye bıçak çekmiş olduğundan yakalanmıştır.

Kasımpaşada cerh

Kasımpaşada Camiikebir mahallesinde oturan Halil İbrahim ile Sıvaslı Kadri, dün gece saat 22 de Yaninin furununu açtırarak ekmek almak istemişler, fakat fırın açılmamıştır.

Bu esnada Halil İbrahim fırının müstahdemininden Araçlı Mustafayı sustalı çakı ile tehlikeli surette yaralamıştır.

Polis, İbrahimi yakalamıştır.

İki cerhle biten bir saz âlemi

Üsküdarda kapıaltında bakkal çıkmazında 8 numaralı evde oturan Ahmet Ef. dün gece arkadaş ve ahbaplarile birlikte sazlı sözlü bir eğlenti tertip etmiştir.

Bu eğlentide üvey oğlu Kâmil de bulunmaktadır. İçki ve çalgı, gece saat ikiye kadar devam etmiş, bu suretle vaktin gecikmesi dolayısile Ahmet Ef. fasıla vermek istemiştir. Üvey oğlu ise:

— Olamaz!.. Çalgı sabaha kadar devam edecek, ben kestirmem! Demiştir.

Bunun üzerine çıkan münakaşa bir az sonra büsbütün alevlenmiş ve Kâmil, belindeki bıçağı çektiği gibi, üvey babası Ahmet Efendiyi başından ve vücudünden ve baba ile oğlu ayırmak istiyen İbrahim ef. yi de bir kaç yerinden yaralamıştır.

Vak'adan haberdar edilen polisler, Kâmili tevkif ettikleri gibi, yaralıları da hastaneye nakleylemişlerdir.

Bu baba carihi çocuk Üsküdar Adliyesine teslim edilecektir.

Şoförler

40 kişilik bir liste hazırladılar

Aybaşına kadar intihap bitecektir

Şoförler cemiyetinin geçende yapılan yeni sene intihabatının, intihap esnasında bazı yolsuzlukların cereyan ettiği hakkında vaki olan şikâyet üzerine ticaret müdüriyeti tarafından feshedildiği malûmdur. Cemiyet, yeniden idare hey'eti intihabı için kırk kişilik bir namzet listesi tanzim etmiş ve ticaret müdiryetine vermişir. Ticaret müdiriyeti intipa muamelesinin intacına çalışmaktadır. Ay başına kadar cemiyetin yeni idare heyetinin iş başına geçmesi kuvvetle muhtemeldir.

Şimdiki heyeti idare vazifesinde berdevamdır. Cemiyet reisi, son işler hakkında şu malûmatı veriyor:

" — Belediye, nihayet son kararı vererek şehirde işliyen taksilerin bir tipte olmasını kabul etmiştir. Belediye, bu hususta makine sanayi müdiriyetine uzun boylu tetkikat yaptırmış ve neticede Türkiyeye mahsus yepyeni bir tip vücude getirilmiştir.

Bu nümuneye nazran bu arabalar lândole olacak, şoförle müşteri arası kapalı olcak, şoför mahalli tek olacak, döşemeler maroken, üzeri kılıflı ve şoförün yanı bağaja tahasis olunacaktır.

Cemiyet, belediye nezdindeki mütemadî teşebbüslerile, halen çalışmakta olan arabalara üç sene mühlet verilmesini temin etmiştir. Bu üç sene geçtikten sonra hüsnü muhafaza olunan arabaların müddeti temdit olunacaktır.

Kabul edilen taksi tipinin karoseleri dhilde yapılacağından daha ucuza mal olacaktır.,,

3 aylık maaşın yarın verilmesi muhtemel

Eytam, Eramil ve mütekaidinin kânunuevvel, kânunusani, şubat üç aylıkları hakkında lâzımgelen bordrların tanzimi nihayet bulmuştur. Bu maaşlarla birlikte 12 ayl(k küsurat ta verilecektir.

Zat işleri muhasibi mes'ullüğü ita emrini beklemektedir. Gelir gelmez maaşlar ita edilecektir. Maaşların pazartesi günü itası muhtemeldir.

Üç muavinlik talebi kabul edilmedi

Belediye riyaseti işlerin çokluğundan bahisle muavinliğin üçe iblâğını istemiştir. Fakat daimî encümen tarafından yapılan tetkikat neticesinde, encümeni emanetin lâğvı, ve ceza işlerinin kaymakamlara verilmesi dolayısile buna lüzum olmadığma karar verilmiştir.

Bir ihtiyar denize düştü

Dün sabah saat 6,30 raddelerinde arkasında fırancala yüklü 60 yaşlarında bir ihtiyar köprünün Adalar iskelesinden geçmekte iken birden müvazenesini kaybederek denize düşmüştür.

İhtiyarın feryadı üzerine yetişen kayıkçılar denize halat atarak boğulmak üzere bulunan adamcağızı kurtarmışlardır.

Ekonomi

Konsorsiyom

Haziran sonuna kadar temdit edildi

Nurullah Esat Beyin ziyafeti

Bankalar konsorsiyomu geçen ay nihayetinde hitam bulmuştu. Fakat konsorsiyomun haziran sonuna kadar temdidi takarrür etmiş, bu münasebetle de konsorsiyom reisi Nurullah Esat Bey tarafından dün akşam Tokatlıyanda konsorsiyoma dahil banka müdiri umumîleri şerefine 25 kişilik bir ziyafet verilmiştir. Konsorsiyom hey'eti umumiyesi Pazartesi günü toplanacak ve bu kararı tastik edecektir. Konsorsiyomun sermayesi elyevm 2 milyon üç yüz bin liraya baliğ olmuştur. Bunun bir milyon 200 bin lirasını konsorsiyomun esas sermayesi, 1 milyon 100 bin lirasını da kanun mucibince alman döviz teşkil etmektedir.

Küçük tacirler birliğinden şikâyet

Sabık bakkallar cemiyeti kâtibi umumîsi Fethi, garsonlar cemiyeti sabık kâtibi umumisi İhsan, sabık cemiyetler mürakiplerinden Ahmet ve Ali Beylerin küçük tacirler birliği ünvanı ile bir cemiyet tesisine teşebbüs ettikleri malûmdur. Bu cemiyetin tesisi için henüz vilâyetten müsaade verilmemiştir. Buna rağmen müteşebbislerin faaliyete geçtikleri anlaşılmaktadır. Bu zevat birliğe âza kaydı için ticaret odasma mukayyet bakkal gibi tacirlere müracaat etmişlerdir. Bu hal şikâyeti mucip olmuş ve bakkallar gerek odaya, gerek esnaf cemiyetleri mürakipliğine müracaatla şikâyet etmişlerdir. Mürakiplik şikâyetleri bir tezkere ile vilâyete bildirmiştir.

Kambiyo Borsası

Isterlin	1030—	Leva	65 —,10
Dolor	0,47 —,19	Siling	3 37,65
Frank	12 00,00	Mark	1 97,62
Liret	9 00,00	Ley	79 —,45
Drahmi	36 —,40	Dinar	26 —,65
Frank	2 48,25,00	Koron	15—,90

Maarifte

Tıp Fakültesi reis intihabı yarın yapılacak

Tıp fakültesi reisi Süreyya Ali Beyin müddeti hitam bulmuştu. Yeni reis intihabının yarın yapılması muhtemeldir. Dünkü akşam gazetelerinden birinin yazdığı gibi yeni reis intihabatı etrafında hiç bir münakaşa yoktur. Yeni reisin gene Süreyya Ali Beyin olması kuvvetle ümit edilmektedir.

Maarif memurlarının salâhiyeti

Maarif müdürü bulunmiyan vilâyetlerde bu vazifeyi Maarif memurları yapacaklardır. Maarif memurları Maarif müdürlerinin salâhiyetlerini haiz bulunacaklar ve vekâlet tarafından tayin edileceklerdir.

Avrupaya gidecek talebenin muayenesi

Avrupaya gidecek 13 lise mezununun evrakı Ankaradan Maarif emanetine gelmiştir. Talebe efendiler dün muayene olmak üzere Gülhane sertababetine gönderilmişlerdir.

Müşterek bütçe nekadar tutuyor?

Vilâyetle belediyenin tevhidi üzerine hazirandan itibaren tatbik edilecek olan müşterek bütçenin esasatı tetkik edilmeğe başlamıştır. Müşterek bütçe on iki milyon lira kadar tutacaktır.

Esnaf intihabatı

Bugün Marangozlar cemiyeti, yarında memba sucuları cemiyeti intihapları yapılacaktır.

Tasarruf

Tayyareler bugün beyannameler atacaklar

Vitrin müsabakası dün bilfiil başladı

Tasarruf haftasmın dün ikinci günü idi. Dün hava müsait olmadığı için tayyareler uçamamıştır. Bugün hava müsait olursa tayyareler uçarak tasarruf hakkında reklâmlar atacaklardır.

Dün gece muallim Kâzım Nami B. radyoda bir konferans vermiş ve yerli mallardan, iktısadî vaziyetimizden bahsetmiştir. Bu gece de müderris Münir B. radyoda bir konferans verecektir.

Yerli mallar haftası münasebetile yapılmakta olan vitrin müsabakası dün bilfiil başlamıştır. İstanbulda vitrin müsabakasına 49 mağaza iştirak etmiştir. Bunlardan 35 vitrin İstanbul cihetinde, 7 vitrin Galata cihetinde, 16 vitrin Beyoğlu cihetinde, 6 vitrin de Kadıköy cihetindedir. Bunlardan İstanbul cihetinde olanlar: Ali Galip şekerci, Kanaat Saraç, Cezayir pazarı gömlekçi, yerli mallar Orozdı Bak, Bursa pazarları, Hasan Pertev mensucat, Ahmet Faruki ıtrıyat, İsmail Fuat mensucat Banço Abdi bakır, Hasan ecza, Necip ıtrıyat, Süreyya paşa mensucat, Hacı Hüseyin mahdumu şekerci, menekşe şekerci, Hacı Mahmut mensucat, Şeref yazmacı, Nestle çikulata mağazalarıdır.

Beyoğlu cihetindekiler Etem Pertev ltrıyat, Foto Süreyya fotograf, İskarlatos, Bursa, Beyker, Karlman, Liyon pazarları, Kanzuk ecza, Jan Weiinberg fotograf, Galeri dü Nöel, Salih Abdullah, Psalti mobilye mağazaları, Güzel hisar kundura, Rüvayal şekerleme, Mayer, Kisula bıraderler Vitali Alço şapka, Alfişer mensucat, Radyom traş bıçağı, Nestle Çikolata, mağazaları vardır.

Kadıköy cihetinde Hasan Tahsin kundura Müstecabı biraderler mensucat, Asador mensucat, Altın fener kundura, Kemal Rifat ecza, Mehmet Rasim şekerleme mağazaları bulunmaktadır.

İstanbul ehalisi bu mağazalar içinde en güzelini intihap etmeğe davet olunmuştur. Bu maksatla hazır tutulan pusulalar mağazalardaki kutulara atılacaktır. En güzel vitrini intihap edenlere hediyeler verilecektir.2

Dün halk tarafndan gezilen mağazalarda beğenilen vitrinler için 5 bin rey verilmiştir.

Çarşamba günü saat3 te vitrin müsabakası jüri hey'eti ilk içtimamı akdedecek, perşembe günüde müsabakaya iştirak eden vitrinleri dolaşarak birinci vitrini tesbit edecektir.

Türk boksörleri Rusyada

MOSKOVA, 12 A.A.—Türk boksörleri buraya gelmiş ve istasyonda istikbal olunmuştur.

Mektepliler müsabakası

83 üncü haftanın birincilikleri

Mektepliler müsabakasının 83 üncü hafta birincilikelrini sırasile yazıyoruz:

1 — Kabataş erkek lisesi ikinci devreden Ali Kâzım Bey

2 — Pertevniyal lisesinden 394 M. Orhan Bey.

3 — Galatasaray lisesinden Natık Muhtar Bey

Müsabakayı kazananlar, mevut mükâfatlarını gazetemiz idaresine müracaatle aldırabilirler.

84 üncü hafta başladı

Seksen dönrdüncü hafta başlamıştır. Bir hafta zarfında gazetemizde çıkacak haberlerin en mühimmini seçip cumartesi akşamına kadargazetemiz müsabaka memurluğu adresine gönderiniz. Neticeler, pazar günü ilân edilecektir

Mahkemelerde

Yarındavası

Arif Orucun vekili burada tevhiden rüyetini istedi

Bu talep hakkında henüz karar verilmedi

"Yarın" gazetesi aleyhindeki davaların hepsi önümüzdeki perşembe İstanbul 2 inci Ceza mahkemesinde rüyet edileceğinden, mezkûr gazete vekili Etem Ruhi B. dün mahkemeye müracaatle müvekkilleri Arif Oruç ve Süleyman Tevfik Beylerin bura ya celplerini ve davaların tevhidi için İstanbul Ağırceza mahkemesinden karar çıkarılmasını talep etmiştir. Bu davaların her halde bir mahkemede görüleceği anlaşılmakta isede bunun hangi mahkeme olacağı henüz belli değildir.

Marmara Hasanın beraeti

Heybetli bir zenci, jandarma refakatinde mahkeme salonuna girdi. Adliye kapısnın çok eski bir âşinası olduğu pişkin tavırlarından anlaşılıyordu.

Reis sordu:

— Adın ne senin?

—Hasan!

— Lâkabın yok mu?

— Var. Marmara Hasan derler...

— Bak, İlyas Ef. senden dava ediyor. Cebinden yankesicilik suretile parasını çalmışsın...

Marmara Hasan hiç şaşalamadı:

— Kim miş bu İlyas? Ne parası imiş bu çalınan? Ne vakit çalınmış bu para?

— Hattâ, bak, seni karakola da götürmüşler.

— Hangi karakol muş o...?.

Marmara Hasanın Ağırceza mahkemesinde başka bir meseleden mahkûm olduğu anlaşıldı. Bu yeni yankesicilik vak'ası ise delile istinat etmediğinden beraetine karar verildi.

Marmara dışarı çıkarılırken, boyuna, bosuna, manzarasına bakanlar arasında bir fısıltı oldu. İçlerinden biri gülerek:

— Mramara Hasan yakışık almıyor, dedi herife Karadeniz Hasan demeli!...

İki beraet kararı

Gümrükten eşya sirkatile maznun manifesto memurlarından İzzet ve Kâzım Ef. ler, dün Ağırceza mahkemesinde beraet etmişlerdir.

Sergardiyan Galip Ef.

Hapisane sergardiyanı Galip Ef. nin muhakemesine dün de Üçüncü Cezada devam edilmiştir. Dünkü celsede ihtilâstan beş seneye mahkûm İbrahim ef. şahit sıfatile dinlendi. Bu da öteki şahitler gibi, Galip ef. lehinde şehadette bulundu. Gelmiyen şahitlerden Mahmut Saim Ef. ile Madam Maryama tebligat için muhakeme başka güne kaldı.

Eziyet eden polisler mahkûm oldu

Sirkecide otelci Sait ve Ali Ekber Ef. lere eziyet etmekle maznun serkomiser Fahri, muavin Aziz ve taharri memuru Mustafa Ef. lerin muhakemeleri dün intaç edilmiş ve Fahri, Aziz ve Mustafa Ef. ler, birer ay on gün hapis ve üçer ay müddetle memuriyetten mahrumiyet cezalarına mahkûm edilmiş lerdir.

M. Bedel'in konferansı

Şehrimizde bulunan Fransız edibi M. Bedel Şaren saat 18 de "Modern Kadın ve aşk,, başlıklı bir konferans verecektir.

Vatandaş!
100 kazanıp 99 sarfeden 1000 kazanıp 1001 sarfedenden daha zengindir.. Para çok kazanmakla değil, hesaplı harcamakla birikir!

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir

14 K. EVVEL 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: İstanbul 391[illegible], 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 15 en az 10 derece idi. Bugün ruzgâr mütehavvil esecek hava yağmurlu olacaktır.

FELEK

Çakı gibisin be!

Ben iki yüzlü adamları sevmem, vakıâ bu zatler pek girgin, işgüzar ve hoş adamlardır, lâkin benim pek hoşuma gitmezler. Ancak iki yüzlülüklerini de yüzlerine vuramam. Dün rüfekamdan birisi bu çeşit birine bir söz söyledi, bayıldım, ve size nakletmekten kendimi alamadım.

Oturuyorduk, şişman yusyuvarlak biri geldi.. Ve hiç münasebet yok iken beni metetmeye başladı. Sözleri bittikten sonra arkadaşım dedi ki:

— Yahu ne kıyak adamsın! Çakı gibisin be! Öteki bu nageh zuhur sözü anlayamadı, ben de anlayamadım ya! ve sordu:

—Benim nerem çakıye benziyor?

—İki ağızlı oluşun kardeşim! Daha dün "Felek" aleyhinde söylüyordun, bugün lehindesin!

Telgrafın.... direkleri

Taksim abidesi etrafındaki bahçenin ortasında gövde kalınlığında paslı ve saçaklı bir telgraf direği vardır. Bu direk o meydanın güzelliğini kasten ihlâl eder, bu direği koskoca İstanbul şehri ya kaldırmış ya kaldıramamıştır. Bu tabiî estetik zevk itibarile çirkindir, ayıptır. Ben aylardanberi bu direkten şikâyet ettim aldıran olmadı, dünkü "Cümhuriyet" te Abidin Daver Bey de ayni şeye ilişmiş, o da her zevki selim sahibi gibi bu işten şikâyet ediyor. Eğer ikimiz birleştiğimiz halde bu kadar ufak bir işin üstesinden gelemezsek ayıp olur... Maamafih dün Postahanenin önünden geçerken methalin dahilinin bir yatak odası gibi beyaz garnitürlü jad rengine boyandığını ve sokağa nazır köşe kapılarının camlarına bakkal kâğıdı geriliğini görünce bu işin Telegrafhane cephesinden düzeleceğine ümidim kalmadı.

FELEK

Askerî bahisler

Sokak mücadeleleri

Toplanmalarda halkın tarzı hareketi — Hükûmet memurlarının verecekleri emirlere itaat lâzım — Ne gibi hareketler silâhlı kuvvetlerin silâh kullanmasını mucip olur — Halkın arasına sokulan canî fikirli kimseler

Birinci makalemizde, halkın bir toplanmasını dağıtmaya memur olan silâhlı kuvvetlere kumanda edenlerin ne kadar nazik bir vazife deruhte etmiş olduklarını bir hikâyecik ile anlatmıştım. Bir memleketin en büyük hükûmet mümessili olan bir zat, kanuna muvafık bir toplanmayı dahi kendi noktai nazarınca sonradan mahzurlu görerek halkın dağılmasını emredecek olursa buna halkın itiraza ve inada hakkı yoktur. Kanunlarımız böyledir. Hükûmet mümessili, bir toplanmayı haksız ve lüzumsuz yere dağıttırırsa alâkadarlar itaat ederek dağıldıktan sonra şikâyet edebilirler; fakat dağılma kararı haksızdır iddiasile dağılmazlar ve tezahürat yapmakta inat ederlerse ceza görürler.

Toplanmış bir halk kütlesinin dağıtılması, mevcut polis ve jandarma kuvvetlerile temin edilemezse, hükûmet mümessilinin müracaati ile askerî kıt'alar dağıtılması vazifesini yapmak karşısında kalırlar. O zaman işte askerî kıt'anın kumandanı hayatında yapacağı vazifelerin en naziki karşısındadır. Tek bir çocuğun ezilmesine, tek bir vatandaşın burnunun kanamasına meydan vermeden sokakları doldurmuş olan binlerce, on binlerce insanı dağıtmak, civar sokaklardan, müvazi yollardan söküp atmak lâzımdır.

Halk tarafından silâh kullanılmadıkça, veya üzerlerine büyük taslar atılmadıkça silâhlı hükûmet kuvvetlerinin silâh kullanmaları kanun ile menedilmiştir. Bu halde halkın silâh kullanmaktan ve hükûmet kuvvetlerine taş atmaktan çekinmeleri lâzımdır. Maamafih bazı cani fikirli ve düşman emelleri ne hizmet eden kimseler böyle heyecan ve toplanma zamanlarında halkın arasına karışarak halkın heyecanını arttırmağa çalışırlar, silâh atarlar ve hükûmet kuvvetlerini silâh kullanmağa mecbur ederek kanlı vak'alar icat etmek isterler. Halk, kendi aralarında böyle silâhlı ve bozuk fikirli adamları kendisi tutmalı ve derhal polise teslim eylemelidir. Hükûmet kuvvetleri de böyle tek tük tahrikçilerin silâh ve taş atmasile hemen silâhla cevap vermeğe yanaşmıyarak bu gibi canileri arayıp bulmağa ve sükûnet ve itidali son zamana kadar muhafazaya itina eylemelidir. Masum halkı korumak düşüncesi unutulmamalıdır. Lüzumsuz süngü hücumları, atlı hücumlar, kalabalık şehirlerde yüzlerce kadın ve çocuğun ayaklar altında ezilerek telef olmasına, sıkışıklıktan boğulmasına sebep olur.

Toplanan halkın mikdarını artırmağa, toplanma mahalline civar sokak başlarını tutarak oraya olan akıntıyı meneyleme ğe dikkat etmek, fazla bir toplantıyı dağıtmaktan daha kolay bir tedbirdir.

Sokak mücadeleleri, asırlardanberi yapılmakta olan Garbî Avrupa memleketlerinde bu mücadelelerin tabiyesi dahi tedvin edilmiştir. *"Her yerde kuvvetli bulunmak, yani muhasım tarafın yapacağı işler ve niyetleri hakkında vaktile ve sıhhatli malûmat elde etmek, muhasım taraf kuvvetlerini nerede toplıyacak ise bunu öğrenmek, hangi hedeflere karşı tezahürat yapılacağı öğrenilip buralarını tezahüratçılardan evvel işgal eylemek, tevkifler icra etmek, civardan gelip geçmeği meneylemek.„* İşte sokak mücadelesi tabiyesinin ana hatları...

Eğer hükûmet, halkın herhangi bir şehrin meydanında bir toplantı yapmasına müsaade etmekle beraber bu toplantının da mahdut bir vaziyette kalması lüzumu karşısında ise aşağıda krokide gösterilen tertibatı alır.

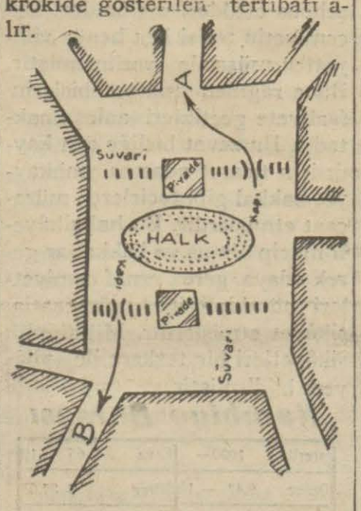

Yani toplanan halk iki piyade kıt'asile süvariler arasına alınmalı, toplanma ve tezahürler yapılıp bittikten sonra mevcut kapılardan halkın yarısı (A) istikametinde ve yarısı da (B) istikametinde dışarıyaçıkarılmalıdır. Bunlar muayyen istikametlere çıkarıldıktan sonra, halkın heyecanı fazla ise uzaklara kadar atılıp sürülerek biribirlerinden tamamile ayrılmalarına dikkat eylemelidir.

Aşağıda (2) numaralı şekil ise, düşman fikir beslemiyen ve fakat mikdarı pek kalabalık olan ve caddeyi doldurmuş bir halk kütlesini dağıtmak için müracaat edilen bir usuldür.

Halka karşı bir sıra yaya jandarmanın 1,5 metre gerisinde bir sıra atlı cephe alır. Birinci sıra yani (A) sırası 8 dakikada bir kere açılarak, her açılışında ok ile gösterilen istikamette 1000 kişi iterek sürer. İkinci (B) sırası her 4 dakikada bir kere açılarak her açılışta 500 kişi bırakır. Üçüncü sıra 2 dakikada

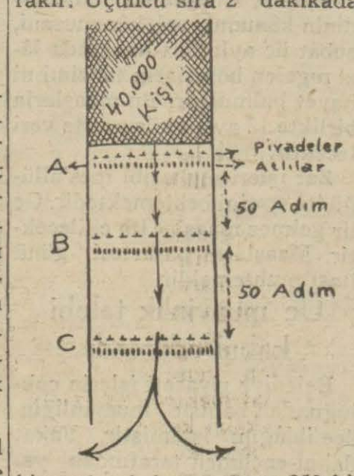

bir açılarak her açılışta 250 kişi boşaltır. Bu boşaltma usulü ile kadınların, çocukların ve cılız insanların ezilip telef olmasına meydan vermeksizin insan kesafeti seyrekliğe ve tenhalığa kalbedilir ve müvazi ve amut diğer sokaklara doğru uzaklaştırılarak herkesin kendi mahallesine ve hanesine doğru uzaklaştırılması elde edilir.

CİNOĞLU

Mektepliler müsabakası:

İsmet Pş. İstanbulda

83 üncü hafta birinciliğini Kabataş lisesi ikinci devreden 417 Ali Kâzım B. kazanmıştır. Yazısı şudur:

Bu haftanın en mühim haberi Başvekil İsmet Paşa Hz. nin İstanbulu teşrif edecekleridir. Başvekilin İstanbulu teşrifi Gazi Hz. nin de burada bulundukları bir zamana tesadüf etmesi ayrıca şayanı ehemmiyettir. Geçen üç ay zarfında yeni bir fırkanın çıkması ve İnfisahı memlekette her halde yeni bir takım tedbirler alınmasını icap ettiriyordu. Bunu nazarı itibara alan hükûmet ve devlet reisleri, bizzat halka yakından temas edip onların isteklerini anlamaktadırlar.

Büyük Gazinin Anadoluda yaptığı seyahat ve tesbit ettikleri noktalar; Sonra İstanbula gelmeleri yine seyahate devam edecekleri hep bu gayeye matuf tur. Bulunduğumuz seneler için de bütün dünyayı sarsan bir iktısadî buhran vardır.

Memleketimizin de bundan mutazarrır olması tabiîdir. İşte bunun içindir ki hükûmetimiz bu dertle yakından alâkadar oluyor. İsmet Paşanın İstanbula seyahatide iktısadî meseleler hakkında Gazi Hz. ile temas için olduğuna ihtimal verilebilir.

Sait Bey merhumun cenazesi

Eskişehir meb'usu Sait B. müptela olduğu hastlıktan reha yap olamıyarak yattığı Fransız hastahanesinde vefat etmişti. Cenazesi dün merasimle kaldırıldı. Birçok meb'uslar, merhumun dostları bir kıta asker ve bir müfreze polis hazır bulunuyordu. Sait B. Maçkadaki aile kabristanına defnolundu.

Merhum son derece muktedir, vazifesine merbut bir zattı. Magfiret dileriz.

Bilmecemiz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	K	A	Z	■	R	A	F	■	P	A	S
2	A	L	İ	■	E	L	Â	■	A	R	A
3	Z	İ	R	A	■	K	■	A	R	A	P
4	■	■	A	■	K	I	L	■	A	■	■
5	R	E	■	K	A	Ş	A	R	■	A	L
6	A	L	K	I	Ş	■	K	U	R	N	A
7	F	Â	■	L	A	K	İ	M	■	A	P
8	■	■	A	■	R	U	M	■	K	■	■
9	P	A	R	A	■	R	■	K	A	Z	A
10	A	R	A	■	A	N	A	■	Z	A	R
11	S	A	P	■	L	A	K	■	A	R	I

bilmecemizin halledilmiş şekli

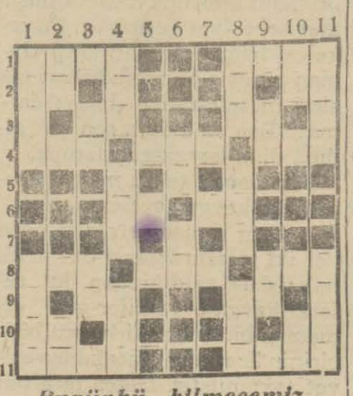

Bugünkü bilmecemiz

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

1 - Mükafatın aksi (4). İlâç (4).
2 - Genişlik (2). Lahim (2).
3 - Nota (2). Nota (2).
4 - Dört tarafı su olan toprak (3). Çalğı (3). Çift değil (3).
6 - Zaman (2). İstifham (2).
8 - Bir çalgı aleti (3). Kadın (3). Fena (3).
9 - Beygir (2). Rabıt edatı (2).
10 - Atıf edatı (2). Nida (2)
11 - Eski (4). Balık (4).

İs. B. Darülbedayi temsilleri

İSTANBUL BELEDİYESİ DARÜLBEDAYİ

Bu akşam saat 21,30 da Geçti Bolunun pazarı... komedi 3perde Yazanlar: B. de Flers ve de Graisset Nakledenler: Bedia H. ve Vasfi Rıza Bey

Türk Akademi Tiyatrosu

T. A. T.

Şehzadebaşı " Hilâl „ tiyatrosunda 16 kânunuevvel Salı akşamı saat 21 de ilk temsil: 1— Ercüment Behzadın " Yolcu „ ismindeki fantazi muzikalı, 2— " Eşber „ in saray faslı, 3 — Ertuğrul Sadettinin " Bravo Rejisör „ isimli groteski, 4 — Hayri Muhittinin "Ateş içinde„ facıası. Her salı: gece" Umuma„ Her perşembe saat 15 te "Talebe„ ye ve "umuma„.

Muvaffakıyet ve talih yolu..

—Fransızcadan—

Birkaç arkadaş konuşuyorduk. Sözün mevzuu tiyatroya intikal etti. Bir arkadaş:

— Her halde, dedi, bir piyes yazmak kolay bir iş değildir. Fakat yeni başlıyan bir piyes muharriri için en çok iş yazdığı piyesleri oynatacak tiyatro bulabilmektir.

Bu söyleyen, muvaffak olmuş çabuk şöhret kazanmış bir adamdı. Onun için kendisine:

— Sen kendini bunlardan saymıyorsun değil mi?.. Çünkü en çabuk muvaffak olan sensin...

Diye itiraz edildi. O gülerek:

— Benim böyle çabuk muvaffak olmamın sebebi yüksek bir zekâya malik oluşumdan değildir. Ben yalnız çok talihliyim. Bütün mesele budur... Size bunu anlatırım. Fakat başka yerde söylemeyiniz. Sonra aleyhime olur...

Sonra anlatmağa başladı:

— İşte işin nasıl olduğunu söylüyorum: Ben o zaman yirmi yedi yaşındaydım. O zaman bir piyes yazdım. Doğrusu benim büyük bir muvaffakiyet kazanacağım şöyle dursun az çok bir istidat sahibi olduğuma ihtimal veren de yoktu. Maamafih benmeyus olmadım. Yazmakta devam etmeli diyerek yazıyordum. Hattâ o yaşta bir gencin düşünebileceği gibi ben de benim piyesimi beğenmiyenleri kabahatli buluyordum. Daha oynanmamıştı. Yalnız okutmak için gösterdiğim adamlara beğendirememiştim. Nihayet bir tiyatro müdürüne gittim. Piyesi aldı. Büyük bir itina ile okuyacağını söyledi. Bir hafta sonra gelmemi söyledi. Ayrıldım. Fakat bir hafta sonra gittiğim zaman tiyatro müdürü özür diledi. Piyesi tetkik edememişti.

Bir hafta sonra tekrar gittiğim zaman gene ayni cevap karşısında kaldım. bilmem kaçıncı defa olarak tekrar bir gün tiyatroya gittiğim zaman orada birini gördüm. Bu da benim gibi piyes yazarak getirmiş, fakat onun da piyesi daha tetkik edilmemişti!.. Tiyatro müdürü beni tekrar ayni nezaketle kabul ettti. Fakat ben artık anlamıştım: Benim piyes okunmıyacaktı, daha doğrusu oynanmıyacaktı!....

Piyesi alıp çıktım. Artık oradan ne hisle ayrıldığımı anlatmağı fazla buluyorum.

Bir birahaneye girdim. Bir çok genç ve güzel kız arasında biri bilhassa beni celbetti. Ona bakıyordum. Kız da bana güldü. Kız yanıma geldi. Fakat çok geçmeden farkına vardı, sordu:

— Bir kederin mi var?.. O kadar müteessir duruyorsun ki...

Ben derdimi anlatacak birini bulmuştum. Herşeyi söyledim..

— Buna mı müteessir oluyorsun?... Dedi, bırak bu işi ben hallederirim. Yalnız bana bir elbise tedarik etmeli... ciddî bir kıyafet lâzım.

Elbiseyi tedarik ettim. Pek ciddî bir kadın olmuştu!... Piyesi aldı. Bir tiyatro müdürüne götürdü. Güya ben hastaydım. o da benim akrabamdı. Piyesi onunla yollamıştım. Kendisine bir de sahte isim bulmuştu.

Ben heyecanla beklerken döndü, geldi. Tiyatro müdürü ile bir de mukavele imzalatmıştı. Benim piyes artık oynanacaktı!....

Buna nasıl muvaffak oldu?... Bilmiyorum. Esasen bunu araştırmak ta istemem. Piyes oynandı. Ben artık : tiyatro muharriri oldum. Hem de muvaffakiyeti git gide artan bir muharrir...

Bu hikâyeye hepimiz şaşmıştık. Bittabi merak edilecek bir cihet kalmıştı. Onu sormaktan kendimizi alamadık.

— Sana bu muvaffakiyet yolunu açan kız ne oldu?..

— O mu?.. Bu da ayrı bir hikâye... Ben bir müddet sonra hakikati tiyatro müdürüne anlattım. Beni sükûn ile dinledi. Çok geçmeden bize bir ziyafet veren tiyatro müdürünün evinde kimi görsem?.. O kızı.. Bekâr olan tiyatro müdürünün evinde herşeye o hükmediyordu. Tiyatro müdürü bunu bana yavaşça anlattı:

— Sizin muvaffakiyetinize âmil olan bu kadın benim işlerim fena gittiği zaman bana da muvaffakiyet yollrını açıyor talihli kadın!...

Teşekkür

Hilâliahmer İst. Merkezinden:

Onuncu ilk mektebin birinci ikinci ve üçüncü şubeleri talebesi yevmiyelerinden arttırdıkları 573 kuruşu merkezimize teslim etmişlerdir.

Bu küçücük yavruların şu necip hislerini takdirle teşekküratımızın lûtfen ilânını rica eder ve bilvesile teyidi hürmet eylerim efendim.

İrtihal

Şehir Meclisi azasından Tayyare cemiyeti İstanbul şubesi Malî muakkibi Sadi B. dün irtihali darıbeka eylemiştir. Cenazesi bugün (14 kânunuevvel 930) saat on birde Lâleli Harikzedegân apartımanlarından kaldırılarak Aksarayda Valde camiinde namazı kılındıktan sonra Merkezefendide aile makberesine defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyleye.

Poliglot

Tercüme ve kopye bürosu

Agopyan han - Bankalar - Galata

(Milliyet)in edebî romanı: 52

Etem İZZET

— Arkadaşlarımla eğlendim...

— Senin emrinle oturup kalkacak değilim...

— Sen beni kendine zorla karı yaptın. Şimdi de benim yaptıklarıma, istediklerime tahammül etmek mecburiyetindesin!..

— İstediğim erkekle gezebilirim...

— Benim de hakkım, hürriyetim var...

— Kimin ısırdığını bilmiyorum, fakat ne çıkar?..

— Sarhoştum...

— Hepimiz sarhoştuk!..

— Öpmekten ne olur?...

— Öpülmek te vız gelir...

— Senden sakındığım için de değil, cildim bir kaç gün için az da olsa bir leke taşıyacak diye sıkılıyorum..

— Ben ne istersem o olacak!..

— Yalnız Gardenbara değil, istediğim yere giderim...

— Her erkekle konuşabilirim...

Ben, her sözüne böyle cevaplar verdikçe kızıyor, köpürüyor,

— Kadın beni katil edecek sin...

Diye haykırıyor,

— İstemem.. İstemiyorum.. Böyle şeylere tahammül edemem...

Diye tepinip duruyordu. Hele en ziyade:

— Ben namuslu bir adamım...

Diye bağırışında bir canhavli vardı. Sık sık tekrar ediyordu:

— Ben bu ane kadar namusumla yaşadım.

— Lüks ve sefahet ile namus telif edilebilmelidir..

— Sana bu kadar serbeslik vermem itimadımdandı!..

— Kadın müsavi hakka, en geniş mânasile hürriyete sahip olabilir. Fakat, yine kocasına ve namusuna sadık kalmak şartile..

— Ben senin göğsünde böyle bir emik yeri olacağını bir türlü aklıma getirmezdim.

— Sana inandığım için geniş bir hürriyet verdim...

Ve... Tazyik ediyordu:

— Artık seni kapayacağım!..

— Bütün hürriyet haklarını alacağım!..

— Yalnız bir yere göndermeyeceğim..

— Salonunu kapatacağım..

— Ahbaplarını dağıtacağım...

— Bana esir olacaksın!..

Ben de, bir köpeği tersler gibi nefretle yüzüne bağırıyordum:

— Sen bana hiç bir şey yapamazsın!

— Yalıya kapandığım günler geçti..

— Ne salonumu kapatabilirsin, ne ahbaplarıma bir şey söyliyebilirsin!

— Bana yaptığını çekiyorsun!.

— Beni böyle sen yaptın!.

— Ben seni istemiyorum..

— Senden nefret ediyorum.

— Sana kendimi vermeye razı olduğum zamanlar bana tahsis ettiğin servetin faizi olmaktan başka bir şey değildir.

— Yiyeceğim..

— İçeceğim!.

— Gezeceğim!..

— Eğleneceğim..

Ve.. daha ileriye giderek:

— İşine gelirse böyle benimle oturursun. Gelmiyorsa ayrılırız.

O kadar!..

Dedim.. Yine, bir müddet karşılıklı çekiştik, bağrıştık, kavgalaştık; durduk. En son o;

— Sus artık kadın, fena oluyorum....

Diye bileklerimden tuttu, beni sarstı, ben,

— Bırak, şimdi avazım çıktığı kadar bağıracağım....

Diye yerimden fırladım ve yine o:

— Seninle Allah başa çıksın!..

Diyerek odamdan çıktı, gitti. Ben de biraz kendime gelmeye çalıştım. Şimdi dargınız, konuşmayoruz. Ben hiç odamdan çıkmıyorum, o da gelmeyor. Fakat, ne tuhaf adam.. Bu kadar da fedakârlığa razı olmamalımı?.. Belki, belki değil, hakikaten hakkı var. Söyledikleri doğru. Fakat, onunla benim için değil. Ben bir defa kendimi onun karısıyım saymıyorum ki haklı ve istedikleri olsun!

Söyledikleri ancak sahici karı kocalar içindir. Hoş onda da tezada düşüyor, yine dejenerelikten kurtulamıyor. Hem namustan, faziletten, insan ahlâkından bahsediyor, hem de lüks ve sefahetin bunlarla telifinden dem vuruyor!

Sefahet ile namusu bir araya getirmek ve.. Bir yapmak! Bu hiç kabil mi?.. Dejenere nesil işte burada en büyük hataya düşüyor ve hodgâmlık namus sayılıyor. Sefahet, dünyanın her devrinde insalara,

— Kendiniz için.. Yaşamak için yaşayınız...

Dedi. Bu telkinin geniş hudutları içinde ne eskisinin, ne ilerinin namus telâkkisinin yeri ve ifadesi yoktur. Bunlar, öyle düşünen bir jenerasyon ki,

— Namus...

Diye çok eskiyi alıyorlar ve.. Bilerek, inanarak değil, kulaktan kapma, babadan görme alıyorlar. Ve yine ileriyi dejenere sınıfının ortaya koyduğu yaşayış şekli zannediyorlar. Bu, şeklin eskiden yeniye geçerken dökülen, arada kalan, şaşıran insan kafilelerinin ortaya koyduğu bir şekil olduğunun farkında değiller. Yeninin itikadı namusu ne bir kadının esirliği, ne bir göğdenin belden aşağısı bilecek kadar basit, ne de hodgâmdır.

Hem, bunlar "tam dejenere„ teşhisini koyacağımız zümrede değiller. "Tam dejenere„ de insan ahlâk ve namusu tamamen yoktur.

Bu telâkki, bütün bütün kaybedilmiştir. Herkes herkesindir. İnsanlık vicdanı bilinmeyen, tanınmayan şeydir. Bağlayan, inandıran, ayıran, yaşatan ve birleştiren unsur servet ve sermayenin ayakta tuttuğu maddî görünüş ve taşlaşan menfaat ahlâkıdır. Ve.. En yanlış bildikleri

(Bitmedi)

HALK ve ESNAF

Sinemalarda küçük çocuklar..

Yeni hıfzıssha kanunu, 12 yaşından aşağı çocukların sinemaya girmelerini men ediyor. Binaenaleyh, bu kanun mucibince, sinemalarımızın 12 yaşından aşağı çocukları sinemalara kabûl etmemeleri icap etmektedir.

Halbuki, İstanbul ve Beyoğlu cihetinde bir çok sinemalar, bu memnuiyetten haberdar değilmiş gibi görünüyorlar. Eğer Şehzadebaşının herhangi bir sinemasına uğrarsanız hep küçük yaşta çocuklarla dolu olduğnu görürsünüz. resmimiz İstanbul cihetinde bir sinemanın kapısı önünde toplanan küçük yavruları gösteriyor.

Ucuz mürekkepli kalemler

Yeni cami önünde toplanan seyar satıcı grupu arasına bir müddettenberi, mürekkepli kalem satanlar da karıştı. Bu, satılan kalemler, pek âdî şeylerdir. fiatleri de 40-50 kuruş arasındadır. Söylendiğine göre, bir iki gün zarfında bozulup kullanılamıyacak hale gelen bu kalemler ucuzlukları sayesinde epeyce bir rağbet görmektedirler. Ucuz etin yahnisi tatsız olur derlerse de halkımız da bu züğürtlük varken her şeyin ucuzuna meyletmesi tabiî görülmelidir.

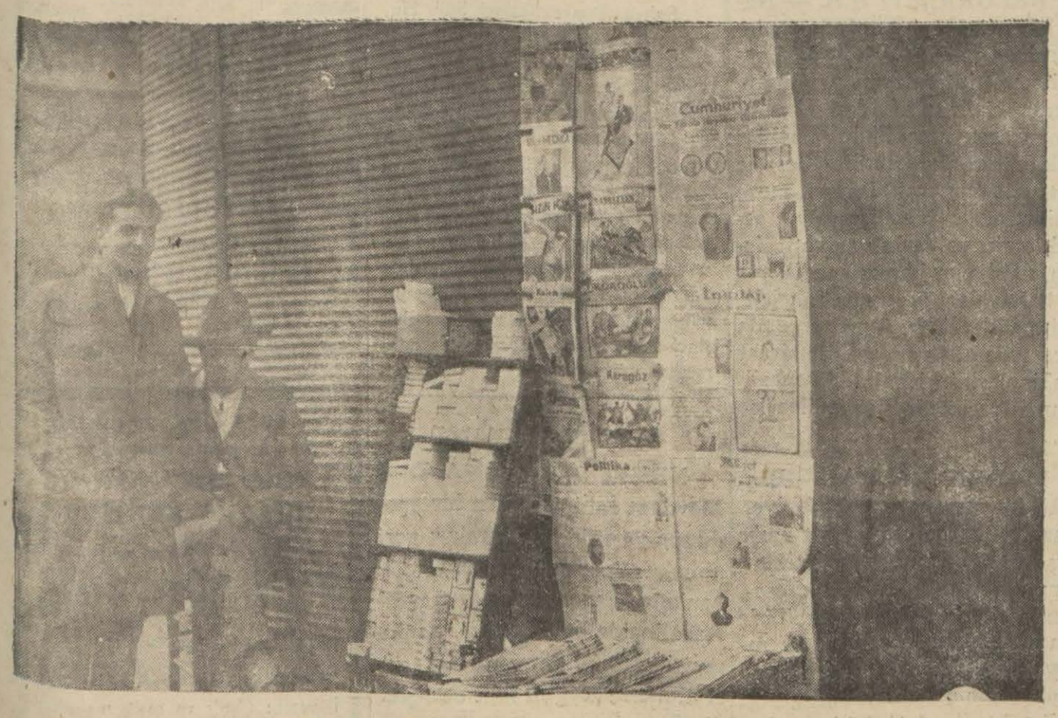

Köşebaşı tütüncüleri

Cuma günleri, köşe başlarında tütün ve cigara satmak ta kârlı işler arasına dahil oldu. Bir çok kimseler, cumalarını feda ederek, geleni geçeni çok bir köşe başı intihap edip cıgara satıcılığı yapmaktadırlar.

Ancak bunlar içinde bazı kimselerin halktan on para, yirmi para fazla aradıkları söyleniyor. Cuma günleri, köşe başlarında halka cigara satanların çoğalmasına bir şey denemez.

Hattâ ihtiyatsız kimselere tütüncü dükkânlarının kapalı bulunduğu günlerde istediği zaman cigara tedarik etmek fırsatını verdiği için çoğalmalarına memnun bile olanlar vardır. Ancak, fırsat bu fırsattır diyerek paket başına on para, yirmi para zammetmeleri, bir nevi ihtikârdır. Belediye memurları, bu tütün satıcılarını sık sık murakabe etmelidir.

Örücülük

Koca çarşıda 8-10 örücü kaldı

İstanbulun asırlık san'atlerinden biri de örücülüktür. İstanbulun ilk örücüleri çarşı içinin örücüler kapısı dediğimiz semtinde toplanmışlardı. Mercandan Örücüler kapısına girilince dua meydanı tabir edilen yeşil tulumbaya kadar iki sıralı sokak, örücü dükkânları ile dolu idi. Bunlar hiç boş durmazlardı. Düğünlerde gelinlerin bellerine bağladıkları İran ve Hint işi şallarınalâları burada örülürdü. Sonraları bu şalların alıcısı kalmadığı için örücülük te yavaş yavaş faaliyet mecrasını değiştirdi. Ve sadece elbiselerin yırtıklarını ören örücüler peyda oldu. Örücülük, İstanbul

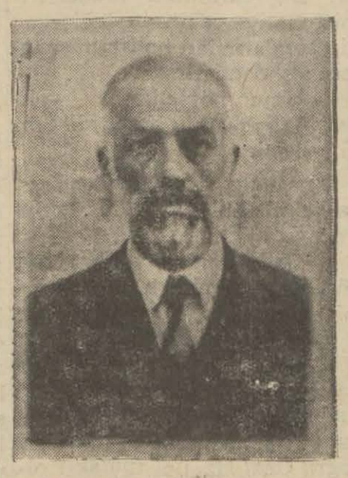

Örücü Bürhaneddin Ef.

da bugün için artık aile geçindirir bir san'at olmaktan çıkmıştır.

İşleri gittikçe azalan örücüler üçer beşer ölünce örücülük te inhitata yüz tutmuş, bu iki sıralı dükkânlar tedricen kapanmağa başlamıştır. Bugün koca çarşıda örücülük edenlerin mikdarı 8-10 kişiden fazla değildir. Örücüler, şimdiye kadar aralarınd bir cemiyet teşkiline ve yahut mevcut cemiyetlerden birine girmeğe teşebbüs etmişlerdir. Bugün hayatta bulunan örücüler arasında en kıdemlisi Bürhanettin Ef. isminde bir ihtiyardır. Söylediklerine göre bu zatın ördüğü yırtıkların en müdekkik, birgöz tarafından tetkik edilmek şartile dahi kumaşın diğer kısımlarından ayırt edilmesine imkân yokmuş.

Örücüler, yırtığın uzunluğuna ve örülen kumaşın cinsine göre para istemektedirler. Yünlü, tiftikli, kalın kumaşların örülmesi nisbeten kolay olduğundan bunlar için azamî yarım ve daha iece kumaşların örgüsüiçin bir veya bir buçuk liraya kadar ücret almaktadırlar. Beyoğlunda bu işi yapan bazı yabancı unsurların son senelerde çoğalmağa başlaması çarşı içindeki örücülüğü mahveden âmiller arasındadır.

Hükûmetten bir rica

Maaş cüzdanlarına musallat olan muhtekirler

Tekaüt, yetim ve dul tertibinden maaş alan karilerimizden bir kaç kişinin imzasile gazetemize gönderilen bir mektupta fahiş faizle maaş cüzdanı mukabilinde para veren muhtekir sarraflardan şikâyet edilmektedir. Maaş sahipleri, bu mühtekirlerin ellerinden kurtulabilmeleri için hükûmetin kendilerine bu maaşlar üzerinde ikraz muamelesi yapacak bir müessese göstermesini rica ediyorlar.

Böyle bir ricanın is'afı ne dereceye kadar mümkün olduğunu bilmezsek te bu zavallıların maaş cüzdanları ötedenberi mühtekirler tarafından pek insafsızcasına kırılmaktadır. Tefeciliğe karşı bütün vesaiti ile harekete geçmeğe hazırlanan hükûmetimizin bu işi de ehemmiyetle nazarı dikkate aldığına şüphe etmiyoruz.

Kürk mantolar ateş pahası...

Her sene kış yaklaşırken bir çok evlerde gürültü başlar. Bu gürültü, ekseriya kürklü bir manto yapınmak sevdasına düşen evin hanımı ve ya küçük hanımı ile aile reisi olan zat ve ya peder efendi arasında cereyan eder. Fakir aile bütçelerinde, kolay kolay telâfi edilemiyecek delikler açan bu kürk manto iptilâsı maatteessüf, memleketimizde salgın halindedir.

Muhtelif kürk mağazalarından yaptığımız tahkikata göre, bu sene, en ziyade rağbet gören deriler, astregan kuzu derileridir.

Bu nevi derilerden yapılan mantolar en aşağı (500) liraya mal olmaktadır.

Astregan kuzularının vaktinden evvel doğurtulmuş olanları, daha makbûldur. Bunların mantoları, 5-6 bin liradan aşağı satılmaz. Dünyanın en pahalı kürkleri, yalnız kamçatkada yaşayan bir nevi samurdan çıkarılır. Bu samurların, pahalı olması, çok güç avlanmasından ileri gelir. Kamçatka samurlarının rengi koyu kahve rengidir. Üzerinde beyaz kırçıl benekler vardır.

Kamçatka samurundan bir manto yapılmak lâzımgelse 120 bin Türk lirasından aşağı çıkmasına imkân yoktur. Çünkü bir tek samurun fiati (100) İngiliz lirasıdır. Bundan sonra en pahalı kürk olarak gümüşü tilki gelir. Gümüşü tilkinin rengi tabiî siyahtır. Üzerinde beyaz benekler vardır. Mavi tilkiler de makbul sayılır. neviler arasındadır. Ancak bunlar, yalnız "buğa,, olarak kullanılır. Manto olarak müstamel değildir. Mantoluk kürkler içinde susamuru dediğimiz Kanada vizonları vardır.

Bunların bir matosu 2000 liradan 10 bin liraya kadar mâl olur. İstanbulda en çok sarf olunan kürk, tavşan derilerinin en vaıdrı. Hanım efendilerden bir çoklarının sırtında gördüğümüz siyah renkli mantolar, temamen boyanmış tavşan derilerinden başkası değildir.

Bu nevi mantoların fiat 200 ile 700 lira arsında değişir. Memleketimizde derisi kürk olabilen hayvanlar, mebzul miktarda avlanır. Bunlar sansar, zerdova, tilki, kuzu, kurt, çakal, porsuk, tavşan ve bir az da kokarcadan ibarettir. Kürk hayvanatından harice senede 5-6 milyon liralık ihracatımız vardır.

İthâl ettiğmiz mamul kürklerin kıymeti ise (600) - (700) bin lira arasındadır, iki seneden beri dünya kürk piyasası olduk ça düşkündür.

Bu sene, ihraç edeceğimiz kürklerin geçen seneki kadar istifade temin etmiyeceği zan olunuyor. Bizde kürklerin ihraç edildiği aylar, kanûnusani, şubat, mart ve nisan aylarıdır.

En fazla ihracat yapan şark ve Karadeniz sahil vilâyetlerimizdir.

Kebap kestane satışı kârlı bir iş oldu!

Son günlerde en kârlı alış verişlerdenbiri de sokakta kebap kestane satmaktır. Okkasını otuz kuruşa alınan kestaneyi iki okka kömürle pişirip yüz kuruşa kadar satıyorlar. Bu kestane ticareti, bilhassa Beyoğlu caddesinde çok kazanç temin etmektedir.

Çok çocuklu bir aile

Yukarıya resmini koyduğumuz çok çocuklu ailelerden biridir. Ortada oturan ihtiyar, ailenin reisi, Erzurumun Kiye kazasından 73 yaşında Hacı Ali Ef. dir. Kasımpaşada Zincirli kuyuda 6 numarada oturan Hacı Ali Ef. nin Cemile, Ayşe, Nuruhayat isminde üc kızı ve Osman Mehmet, Ahmet, Mustafa isminde dört oğlu vardır. Yedi evlât babası olan Hacı Ali Ef. yi tebrik ederiz.

Macar Hariciye vekilinin beyanatı

Şimdiki gayri tabiî vaziyet ortadaki berbatlığı ziyadeleştirmekten başka bir işe yaramayacaktır

PEŞTE, 13 A.A. — Gazetecileri kabul eden yeni hariciye nazırı Kont Karoly demiştir ki: Kont Bethlen ile selefim M. Valko tarafmdan muvaffakiyetle takip olunan siyasete devam etmek niyetindeyim. Macaristan gayelerine muslihane vesaitle erişmek isteyor. Macaristan ecnebi hükûmetlerle sulh dairesinde geçinmek arzusunda olduğu için müsalemeti tahdit edebilecek her hangi teşebbüste bulunmaktan gerek umumî sulh namına, gerek kendi menfaati namına içtinap eylemektedir. Cihanşümul iktısadî buhranın ve her tarafta hüküm süren memnuniyetsizliğin sebeplerinden biri sulh muahedelerindeki birkaç itisafkâr maddenin mevcudiyetinden ileri geliyor. Bundan fenalığın membaını kurutmak lâzım geldiği neticei mantikiyesini çıkarmak lâzmdır. Müşterek iktsadî teşkilât vücude getirmek ve muhtelif hükûmetler arasında iktısadî bir mukarenet tesis etmek suretile umumî vaziyet biraz ıslâh edilebilir. Fakat, mütekabil bir anlaşma ve mütekabil bir itimat esasına müstenit dostane bir teşriki mesaî husule getirilmedikçe umumî vaziyette esaslı bir selâh beklemek abestir. Bunun ilk şartları muahedelerin muslihane bir tarzda ıslâhı, ekalliyetlerin yaşadıkları ahval ve şeraitinin hak ve adle muvafık bir surette tebdil ve tanzimi velevki teslihat sahasında devletler arasında hiç bir fark gözetilmemesidir. Şimdlki gayri tabiî ve mazrî vaziyetin idamesi ortadaki berbatlığı ve umumî hoşnutsuzluğu ziyadeleştirmekten başka bir şeye yaramıyacaktır. Halî hazır vaziyetin bu tarzda devammm dünyayi hercümerç içine sokmak gayesine matuf olan ihtilâlkâr fikirler lehinden müessir propağanda teşkil edeceğinden korkmağa mahal vardır. Bu tehlikenin tahakkuku ihtimaline var kuvvetle mâni olmağa çalışmak ve bu muhatara bertaraf edildikten sonra şifa çarelerini bulmak ve bu çareleri ortalığı sarsmaksızın tatbik etmek yalnız millî değil ayni zamanda insanî bir vazifedir. Mesaimiz muahedelerin tadilini hedef ittihaz edecek her hangi bir şekilde devletler manzumesinin teşkiline müteveccih değildir. Avrupa milletlerinin biri muahedelerin tadili taraftar, diğeri aleyhtar. İki mütebayin ordugâha ayrılması son derece şayanı esef, mazur vve hattâ tehlikeli bir şey olur. İsteyoruz ki, bütün devletler gerek umumî ve gerkse hususî menfaatleri namma muslihane bir anlaşma yoluna gitsinler ve bu yolda Avrupanın hayatını zehirleyen ve bukadar felâketler ve istiraplar doğuran maraz amilleri bertaraf etmek niyet ve fikirle görüşelim. Maksadımız bu olmalıdır.

Hindistan ve İngiltere

LONDRA, 12 A.A. — Reading'de bir nutuk söyleyen M. Mac Donald, M. Churchill'in nutkuna cevap vermiştir. Mumaileyh, demiştir ki:

"M. Churchill, bu nutkunda ne kiyaset ne de ketumiyet göstermiştir. Hint konferansının akametini arzu eden Hintli unsurlar İngiliz hükûmetine karşı Hindistanda tahrikâtta bulunmak için fırsat elde etmişlerdir. Maamafih, M. Mac Donald bu gibi sözlerin söylenmesine müsaade edecek derecede Hint efkârı umumiyesi üzerinde nüfuz sahibi bulunduğuna kani bulunmaktadır. Maamafih, M. Churcill'e dünkü nutku tarzmdaki nutukları tekrar etmemesini tavsiye etmekten kendimi men'edemem."

Şeker konferansı

BRÜKSEEL, 12 A.A. — Şeker konferansının birinci komisyonu stok komitesinin raporunu tetkik etmiştir. Rapora nazaran 1930-31 senesinde ihraç edilmek üzere Avrupada 1929-30 senesi istihsalâtından 750 bin tonilâto fazla şeker mevcuttur. Almanlar senelik ihracat için yüüksek bir rakam istedikleri ninden Alman mutalebatını tetkik için talî bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu komisyon Almanların mutalebatını tetkik etmiş ve çok yüksek bulmuştur. Talî komitede Almanlar ile Amerikalılar uyuşamamışlardır.

Tahdidi teslihat

MOSKOVA, 13 A.A. — İhzarî terki teslihat komisyonunun nihayet bulan mesaisinden bahseden İzvestiya gazetesi, beş senelik mesainin berbat bir netice verdiğini kaydederek diyor ki:

Muhteviyatı itibarile boş olan muahede projesi hilâfmda harekete cevaz veren kuyudu ihtiraziye ile de büsbütün hükümsüz kalmaktadır. Gelecek konferansa terki teslihat konferansı ismi bile verilemez. Çünkü muahede projesi, değil terki teslihata hattâ teslihatın tahdidine bile temas etmemektedir. Bilâkis devletlere ilerde istedikleri gibi silâhlarını arttırmak imkânını vermektedir. Sovyet Rusya sulh siyaseti takip ettiğinden Sovyet hey'eti murahhasası harbe mâni olmak için her nevi teslihatın tenkisi için elinden geleni yapmıştır. Binaenaleyh Sovyet Rusya için tanzim olunan projeye karşı ancak menfi bir vaziyet almak ve projeden tammen ayrılmak düşüyordu.

T. Odası

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lan nakliye sigorta priminden iki misli fazla imiş. Bu yüzden İhracat emtiası zarar görmektedir. Çünkü ya sigortadan vaz geçilmekte, yahut ecnebi memlekette sigorta yaptırılmakta, bu suretle de sigorta parası olarak memleket haricine mühim bir meblâğ çıkmaktadır. Bütün bu sebepler raporda izah edilerek nakliye sigorta primlerinin tevzini temenni olunmaktadır. Raporda limanda tamirat malzemesinin pahalı olduğundan da bahsedilmektedir. Rapor 105 sayfedir.

Bugün rapor teksir edilerek, Oda meclisi azalarına ve sair zevata birer nüshası tevzi edilecektir.

Ticaret müdürlüğünün hazırladığı raporda dün Şefik Beye tevdi edilmiştir.

Gazi Hazretlerine tetkik seyahatlarında refakat eden ticaret müşaviri Şefik Bey Vilâyet ziraat ve baytar müdürlüklerinden de bazı sualler sormuştur. Aldığımız malûmata göre Vilâyetin ziraî vaziyeti, ihtiyaçları ve vilâyet dahilindeki ormanların vaziyetleri hakkında tanzim edilen rapor, Gazi Hz. ne takdim olunmak üzere Şefik Beye tevdi olunmuştur.

Dava bitmedi

(Başı birinci sahifede)

riz. Bakalım kat'î kararı pazartesi içtimamda vereceğiz.,,

Lik maçları için daha çok mürekkep sarfedileceği zannındayız. *A. ESAT*

Atletizm ve voleybol heyetinden : 930-931 senesi voleybol şampiyonasının fikistürünü tesbit için yarinki 14-12-930 pazar günü saat 18 de bilcümle kulüplerin birer murahhaslarının mmtaka merkezine gelmeleri rica olunur.

Edirnede spor kongresi

Edirne, 12 (A.A) — Edirne sporcuları, bugün fevkalâde kongrelerini Millî gazete idarehanesinde akdetmişler ve mahalli işlerini görüşerek yeni idare heyetini seçmişlerdir.

Tebliğ

Ortaköy spor yurdundan:

Cümhuriyet Halk fırkası grupu reisi ve Afyon karahisar meb'usu Ali Beyefendi Ortaköy spor yurdunun hami reisliğini kabul buyurmuşlardır.

Polis kanunu

Ankara, 13 (Telefonla) — Emniyeti umumiye tarafından hazırlanan polis kanunu, mezkûr daire erkânından müteşekkil bir komisyonda son defa tetkik edilmektedir. Emniyeti umumiye müdiri Tevfik Hâdi Bey, üç dört güne kadar Ankaraya dönecektir.

İspanyada isyan

MADRİT, 13 A.A. — Fransa hududu civarında Vhesca eyaleti dahilinde kâin Jaca mevkiinde bulunan muhafız askerler isyan etmişlerdir. Bu isyan hareketi üzerine hükûmet matbuata sansür koymuştur.

İsmet Paşa geldi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

sıl siz de sporla meşgul müsünüz?..

İsmet Pş. muharririmizden menfi cevap alınca:

— Nasıl? diye sormuş ve ilâve etmiştir:

— Çok lâzım, çok lâzım..

Spor bahsinden istifade ederek muharririmizin başvekil paşaya sorduğu sporculara yeni tahsisat meselesine müşarileyh:

— Ya!.. diye mukabele ve gülmüştür.

Bu sırada hat güzergâhındaki çamlıkları göstererek:

— Bakınız.. ne güzel çamlar.. Çok iyi, demiştir.

Paşa derhal tasarruf haftasını hatırlayarak:

— Burada neler oldu, konferanslar verildi mi? diye sormuş, derin bir alâka göstererek muharririmizin verdiği izahatı dinlemiştir.

İsmet Pş. sorulan bir çok sualleri gülerek karşılamış ve:

— Başka ne var, ne yok.. diye sözü diğer bahislere nakletmiştir. Başvekilimize, muharririmiz, maliye vekilinin değişeceği şayılarından bahsetmiş, İsmet Pş. demiştir ki:

— Hayır, böyle bir şey yoktur. Maliye vekili hasta idi. Şimdi iyileşti.

Bu esnada tren Haydarpaşaya gelmiş bulunuyordu. İsmet Pş.:

— Allaha ısmarladık, sonra görüşürüz demiş ve trenden inmiştir.

Gazi Hz. ile mülâkat

Öğleye kadar saraydaki dairesinde istirahat eden Başvekil İsmet Pş. saat on üç buçuğa doğru Gazi Hz. ne mülâki olmuş ve bu mülâkat geç vakte kadar devam etmiştir. Dün Avrupadan avdet eden Tahdidi teslihat komisyonundaki heyeti murahhasamız azasmdan Paris sefirimiz Münir B. ile heyeti murahhasamızın askerî müşaviri Cevat Pş. saraya giderek Gazi Hz. ne arzı tazimat etmişlerdir.

Londra ve Berlin sefirlerimiz de dün akşam saraya gitmişler ve Gazi Hz. tarafından kabul edilmişlerdir.

Sefirlerimiz, sarayda İsmet Pş. yı da ziyaret etmişlerdir. H. fırkası İstanbul tetkik heyeti reisi Ali ve mesai arkadaşı Tekirdağ meb'usu Cemil B.ler dün öğleden sonra İsmet Pş. yı ziyarete gelmişlerdir. Fakat Başvekilimiz o esnada Gazi ile görüşmekte olduklarından ziyaretlerini bugüne talik etmişlerdir.

Gazi Hz. nin Trakya seyahatı

Gazi Hz. nin bu hafta içinde Trakyaya gitmeleri mukarrerdir.

Fakat henüz günü kat'î olarak tesbit edilmemiştir. Bugün şehrimize gelmesi muhtemel olan Dahiliye vekili Şükrü Kaya B. Gazi Hz. ne tetkik seyahatlerinde refakat edecektir.

Gazi Hz. nin refakatlerinde bulunan Sıhhiye müsteşarı Hüsameddin ve iktısat müşaviri Şefik Beyler dün sarayda raporlarını hazırlamakla meşgul olmuşlardır.

Müfettişlerin tetkikleri

Maarif müfettişi umumisi Hasan Âli B. ise halk ve maarif müessesatile temas ve tetkikatına devam ederek bilhassa İstanbulun Anadolu yakasının ihtiyaçlarını tesbite çalışmıştır.

Hasan Âli B. tetkikatı neticesinde Üsküdar ve Kadıkköy cihetleri için bir lise açılmasına lüzum görülmüştür.

Hasan Âli B. umumî maarif vaziyeti, halkın ihtiyaçları ve ilk mekteplere ait meseleleri de tetkik etmekte ve ihsaî malûmat toplamaktadır.

Vaziyetin esaslı surette gözden geçirilmesi ve İstanbulun süs'ati dolayısile henüz maarif tetkikatı bitmemiştir.

Bazı aileler, çocuklarını leylî mekteplere meccanen yerleştirmek için istida ile müracaat etmişlerdir.

Hasan Âli B. mekteplerin talebe mevcutlarını tetkik etmektedir.

tetkiklerine devam etmektedir.

Dün istidalarla saraya vakı olan müracaatlar ait olduğu müfettişlere havale olunmuştur.

Bunlar arasında iskân işler için de bir kaç müracaat vardır.

Berlin ve Londra Elçilerimiz

İSTANBUL, 13 A.A. — Berlin büyük elçisi Kemalettin Sami Paşa ile Londra Büyük elçisi Ferit, birinci umumî müfettiş İbrahim Tali, Vali Muhiddin Beyler bugün Dolmabahçe sarayına gelerek Başvekil İsmet Paşa Hz. ni ziyaret eylemişlerdir.

Teimes ne diyor

(Baştarafı birinci sahifede)

ve kıymetli eserlerimuhafazada itina gösterdiğimizi ve bunların son seneler zarfında çok iyi bir surette tasnif ve muhafaza edildiklerini yazrak diyor ki:

" Türkler hakikaten İran sanatma karşı iki millet arasında siyasî münasebat fena bir hale geldiği zamanlarda bile daima yüksek bir takdir göstermişlerdir. Türkler bilhassa on ikinci asırda İran tezyinat üslûbunu ve motifleri garba doğru getirmekle büyük bir rol oynadıklarını ve bu suretle Avrupa san'atını zenginleştirdiklerini iddia edebilirler. Türklerin askerî icraatına zihinleri saplanmış olan tarihçiler Selçûklarm ve ilk Osmanlılarm sert sadeliğini mübalâğalandırmışlardır. Eğer Anadolunun ilk Türk akıncıları, Bizanslı tarihçilerin iddiası gibi bilgisiz olsaydılar bu takdirde söylencek yegâne şey garbe gelen Töton fatihlerin 500 senede yaptıklarını ikiyüz senede yapmakla Türklerin san'atta daha çabuk terakki ettikleridir.,,

" Times,, bundan sonra Türk hükûmetinin Londrada açılacak İran sergisine iştirak hususundan bahisle Türkiye ve İran arasında Araratdağı meselesini hatırlatmakta ve demektedir ki:

" Kürt asileri dağıtıldıktan beri iki komşu milletin münasebatı memnuniyetbahiştir. Ve eraz i mübadelesi suretile hududun tashihi ihtilâfm esbabını izale edecektir. İran sergisine iştirak hususunda Türkiye başvekili İsmet Paşanın göstermiş olduğu civanmerdane tehalük Londrada olduğu gibi Tahranda da son derece takdir edilecek bir hüsnü niyetin nişanesidir.,,

" Times,, bundan sonra Türk müzeler müdürü Halil Beyden de takdirle bahsetmektedir.

Yugoslavyada vergi

BELGRAD, 12 A.A. — Kıral, emlâk vergisinin tenzili hakkındaki kanunu imzalamıştır. Bu kanunda emlâk vergisi tapo varidatı safiyesinin yüzde onu nisbetinde tespit edilmiştir.

BELGRAD, 12 A.A. — Nazırlar, kıralm riyasetinde toplanarak memleket dahilindeki seyahatleri intibalarını arzetmişlerdir. Halk tarafmdan izhar olunan arzuya tevfikan zahire nakliyatında şimendifer ücretleri tenzil olunacak, ihracat meselesine hususî bir ehemmiyet atfedilecek, valilerin vaziyeti islâh, nahiyeler kanunu tadil, vergi bakayaları 5 senede taksitle istifa edilecektir. Ayni zamanda ihracında alınan resmi ile ziraat makinelerinin ithalinde tahsil olunan resim de ilga edilecektir.

MADRİD, 13 A.A. — Başvekil M. Beranger ile dahiliye, Harbiye, Mesai ve İktısat nazırları saat 3 buçukta bir içtima yapmışlardır. Bu içtimam sonunda neşredilen bir tebliğde son hâdiselerin şümul ve ehemmiyetinin bidayette zan edildiğinde daha az vahim olduğu bildirilmektedir. Jakadaki muhafız askerlerden bir kısmı hâlâ mukavemet göstermektedir. Fakat bu vak'a birkaç saat içinde yatıştırılacaktır. Vak'anın hakikî mahiyetiMadirid'de cümhuriyet ilân edildiğini temin ederek askerleri ihtilâle teşvil eden ir kaç asker ile sivilin çevirdik-

Bu akşam

MAJİK SİNEMASINDA

BÜYÜK GALA olarak irae ve ilâhi bir sinema yıldızı olan

BİLLIE DOVE

tarafından temsil edilecek

TOPLARIN ATEŞİ ALTINDA

BILLIE DOVE tarafından şimdiye kadar çevrilen filmlerin en iyi ve en mükemmelidir. Bütün seyircileri teshir ve gaşyedecektir. meşhur ALEXANDRE KORDA tarafından vaz'ı sahne

edilmiştir

. . . . . tarihinde . . . . . de

İcrayı lübiyata başlayacak olan meşhur

"PENNSYLVAEIANS,

Görülecek ve dinlenecek büyük bir temaşa olacaktır.

Bu gün saat 15 te matine olarak ve akşamı saat 21,30 te

FRANSIZ TİYATROSUNDA

tekmili kuklalardan mürekkep

PİKOLİLAR TİYATROSUNUN

temsillerine devam olunacaktır.

Her gün saat 17,30 te matine ve akşamları saat 21,30 te suvare

Önümüzdeki 18 kânunevvel perşembe akşamı saat 21,30 te 19 kânunevvel cuma günü saat 18,30 te matine olarak

FRANSIZ TİYATROSUNDA

meşhur piyanist

ALFRED CORTOT

tarafından iki konser verilecektir.

Konserlerin programı tiyatro kişesinde talik edilmiş ve kişeler gün bilet satışına devam etmektedir

TEPEBAŞI GARDENİ

24 kânunuevvel çarşamba

NOEL REVEYONU

Sofraların evvelden temin edilmesi.

Telefon. B. O. 1823

Zayi diploma: 1920 senesi Kırımın Akmescit şehrinde (Troytiski) caddesinde 17 numarada oturduğum zaman, istanbul eczacı mektebinden almış olduğum diplomamı zayi etmiştim. Hükmü olmadığı ilân olunur.
MARAŞ: Demiryolu şirketi hastanesi eczacısı Bekir Muhittin

İstanbul mahkemeyi asliye birinci ticaret dairesinden·

Bolu orman işletme Türk anonim şirketi ile tüccardan Şükrü zade Şükrü bey arasında mütehaddis davadan dolayı Bolu mahkemesince satılmasına karar verilen kerestelerden 270 metre mikâbı kerestenin Unkapanında şamandırada bağlı Olga motorunda 16-12-930 salı günü saat 14,30 da mezkûr motorda satılacağı ilân olunur.

Sultan Ahmet Beşinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Terekesinin tasfiyesine karar verilen Sarrf mütteveffa Haralambos Ramfiyadis efendinin Bakırköy'ünde Cevizlik'te hamam sokağında ahsap 11 oda bahçe ve müştemilâtı saireyi havi hane açık artırma usulile satılacağından talik olanların kıymeti muhammmesi olan 3500 liranın yüzde onu nispetinde pey parasile beraber 15-1-931 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te Sultan Ahmet Beşinci sulh Hukuk mahkemesine müracaatları ilân olunur.

Amerikada buhran

NEVYORK, 12 A.A. — Mevduat sahiplerinden bir çoğunun yatırdıkları paraları geri almaları üzerine yeniden birçok bankalar kapanmıştır. Şimalî Karolina'da bulunan iki banka mevduatın 30 günden evvel geri alınamıyacağını ilân etmişlerdir.

Kemali muvafakiyetle gösterilmekte olan ve DOLORES DEL RİO ve CHARLES FARRELL tarafından temsil edilen

KIZIL RAKS

% 100 sessiz hakikade filmini görünüz. Cidden bir harikadır.

FOX FİLM

Bugün saat 16 1/2 matinesile s resinde VARYETE numer

ARTİSTİ

SİNEMASININ

AÇILMASIN

Pek az gün kalmıştır.

Bu hafta her yerde

ELHAMRA sinemasın

temaşakiranı heyecana sevk

COŞKUN BELD

filmini temsil eden

JAN KİEPURA'nın

lâtif sesinden ve

Brigitte Helm'in

kusursuz güzelliğinden bahs mektedir.

ETUAL sinemasınd

LEON MATHOT

SİMONE VAUDR

tarafından temsil edilen

PEMBE KÖŞKÜN esr

Bugüne kadar çevrilen Fran sözlü filmlerin en iyisidir.

İlâveten: Canlı ve sesli resi

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarımızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA Yaptırınız.

Türkiyede bilâ fasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

SİMPLEKS

İktısatlı, Asrî ve sağlam (SİMPLEX) KALORİFER KAZANLARINI

Tercih ediniz

Aynı harareti temin etmek üzere diğerlerinden %40 noksan kömür sarfeder, ve istimali son derece suhuletlidir. Fabrika şubesi olarak depomuzda her zaman kâfi miktarda ve muhtelif kuvvette kazanlar ve envayi cins radiatör bulunur.

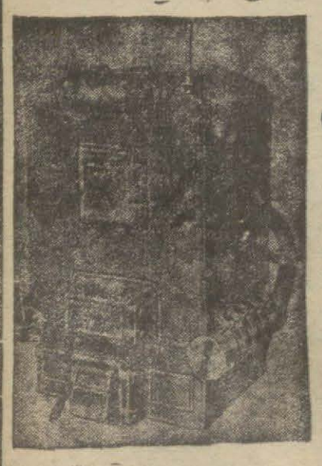

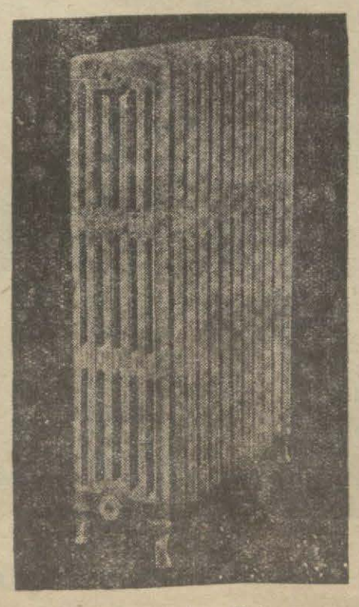

Proje ve keşif için: Borsa han ittisalinde, Türbe caddesinde

KIRKOR JAMGOÇYAN müessisesinde Kalorifer mühendisi ANTRANIKYAN a müracaat.

Adapazarı BEZ Fabrikası

Millî pamuklu mensucatımızın en muvaffak Fabrikasıdır.

Adapazarı BEZ Fabrikası

İstanbul satış şubesini

Taksim krepdöşin fabrikasının Sultanhamamı caddesinde Gülzar ticarethanesi yanındaki mağazasında açmıştır.

ADAPAZARI BEZ FABRİKASI

Yerli mallar sergisinin takdir kazanan:

Pike, Peçete, masa örtüsü, tisör ve bluzluklarını muhterem İstanbul halkına tekrar gösterebilmesinden bahtiyardır.

12 Baş Öküz münakasası

Pendik serum darülistihzarı müdürlüğünden:

Pendik serum darülistihzarına lüzumu olup 3 kânunuevvel 930 tarihinde münakasai aleniye ile ihale edileceği ilân olunan on iki baş Öküze yevmi mezkûrda talipler tarafından teklif olunan fiat gali görüldüğünden mezkûr Öküzlerin 28 kânunuevvel 930 tarihine müsadif pazar günü saat on dörtte ihalesi yapılmak üzre ayni usul ile yeniden münakasaya konulmuştur. Münakasaya iştirak etmek isteyenlerin Defterdarlık binasında müessesatı iktisadiye mübayaat komisyonu kitabetine müracaatla şeraiti öğrenmeleri ilân olunur.

2. K. O. Satınalma komisyonundan:

Bayramiçte inşa edilecek olan cephanelik ile top sundurması kapalı zarf usulile 20-12-930 cumartesi günü saat ikide ihalei katiyesi yapılacaktır. Şeraiti anlamak isteyenler her gün münakasaya iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda ikinci kolordu alım satım komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Gaz benzin

ve saire münakasası

Yüksek Orman mektebi rektörlüğünden:

Mektebimizin Mayıs 931 gayesine kadar Gaz Benzin ve sairesi kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek üzre her gün münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 17 kânunuevvel 930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de Defterdarlık binasında müessesatı iktisadiye mübayaat komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden:

13 Kalem tezgâh ve alât

Yukarıdaki malzeme ayrı ayrı aleni münakasa ile 16-2-931 tarihinde saat on dörtte alınacaktır. Şartnameyi görmek isteyenler her gün İstanbulda Sanatlar mektebine merkezde satın alma komisyonuna müracaatları.

Kırklareli Vilâyeti encumeni daimisinden:

1 — Bedeli keşfi 5834 lira 13 kuruştan ibaret Burgaz-Pınarhisar yolunun 15-17 inci kilometrolar arasında bir adet dört metre köprünün ve dört adet 0,60 lık menfezin beton arme olarak inşası ile bedeli keşfi 10020 liradan ibaret ayni yolun 15+00—17+330 kilemetroları arasında yapılacak şose ve blokaj ameliyatı kapalı zarf usulile ayrı, ayrı münakasaya konmuştur.

2 — Köprülerin müddeti inşası Nisan 931 gayesi ve ihalesi de 24 K. evvel 930 çarşamba günü saat on beş ve şose inşaası da ayni müddet zarfında ve ihalesi de tarih ve yevm mezkûrda saat on altıda Kırklareli daimî encümeninde yapılacaktır.

3 — münakasaya iştirak edecekler erbabı vukuftan olduklarına dair Nafıa dairesinden muta şahadetname ve ticaret Odası vesikalarını ibraz ve sahibi sermaye olup bu gibi inşaattan anlamadıkları takdirde inşaatın hitamına kadar refakatinde bir fen memuru bulunduracağına dair noterden musaddak bir teahhütname itasına mecburdur.

4 — Teklifnameler birinci maddedeki sarahat dahilinde yapılarak mühürlü birer zarfa konup üzerine talip ismini yazacak ve işbu zarf teminatı muvakkateye ait ilmühaberler veya banka kefaletnameleri üçüncü maddede istenilen evrakla beraber diger mühürlü birer zarf içerisine konacak ve işbu zarf üzerin teklifnamenin yalnız hangi işe ait olduğu işaret olunacaktır.

5 — Şartname ve keşifnameldri görmek veya sureti musaddakalarını almak için talipler Kırklareli Nafıa dairesine müracaat edeceklerdir.

Yerli mamulâtı talebe çamaşırı mübayaası

Yüksek Baytar mektebi rektörlüğünden:

Yüksek Baytar ve küçük Sıhhiyei hayvaniye mektebi talebeleri için mübayaa edilecek yerli mamulâtı çamaşır takımları 17 kânunuevvel 930 çarşamba günü saat 14 de alenî pazarlık suretile ihaleleri icra kılınacaktır.

Talipler şerait ve evsafını anlamak üzre her gün ve yevmi ihalede Defterdarlıkta Müessesatı İktısadiye mübayaa komisyonuna müracaatları.

KARON Alman Kitaphanesi
Beyoğlu Tünel meydanında 523

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

Portakal nakliyatına mahsus ikramiye

Kânunuevvel 930 bidayetinden mayıs 931 nihayetine kadar 28-328 numaralı tarife ile münhasıran Haydarpaşa'ya, aynı istasiyondan ve aynı mürsil tarafından sevkedilmek şartile yüz vagondan fazla portakal nakledenlere hamule senetleri ile müracaat vukuunda idaremize ait nakil ücretinin % 30 u ikramiye olarak iade edilecektir.

İkramiye portakal nakliyatına münhasır olup yalnız mürsillere verilir.

Dörtyol ve Payas'tan sevkedilecek portakalların nakil ücretinden İdaremize ait hisse ton başına 2648 kuruş olup % 30 ikramiye bu miktar üzerinden verilecektir.

* * *

Muhtelif transmisyon ve balata kayışlarile bez hortumlar kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasa 5-1-931 pazartesi günü saat 15.30 da Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 3 (Üç) lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpasada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Mühtelif fırçalar kapalı zarfla münasakaya konmuştur.

Münakasa 5-1-931 pazartesi günü saat 15 de Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini üç (3) lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler

Istanbul menkul kıymetler ve Kambiyo Borsası ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden :

27 Eylül 1930 tarihli ve 1726 numaralı kanuna tevfikan İstanbulda Bankalar konsorsiyomu tarafından Osmanlı Bankasına çek olarak teslim olunan isterlinlerle bunların mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılan ihtiyat evrakı nakdiye mıkdarını mübeyyin tebliğ.

1 — Döviz vaziyeti

1 — 4-12-1930 tarihine kadar konsorsiyomca Osmanlı Bankasına çek olarak teslim edilmiş olan	İsterlin adet 1.044.500
2— 4-12-1930 dan 11-12-1930 tarihine kadar konsorsiyomca Osmanlı Bankasına çek olarak teslim edilen	18.000
3— Hafta zarfında istirdat olunan	
4— Aradaki fark 5-11-1930 tarihine kadar teslimat	1.062.500

2 — İhtiyat evrakı nakdiye vaziyeti

	Türk lirası adet
Yukardaki birinci madde mucibince isterlin teslimatı mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı nakdiye	10.759.834,18
Yukardaki ikinci madde mucibince hafta zarfındaki isterlin teslimatı mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılan evrakı nakdiye	185409
Yukardaki üçüncü madde mucibince hafta zarfında istirdat olunan isterlinlere mukabil iade olunan evrakı nakdiye	
Yukardaki dördüncü madde mucibince aradaki fark	
Yukardaki beşinci madde mucibince 11-12-930 tarihine kadar mevkii tadavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı nakdiye yekûnu	10.945.243,18

27 Eylül 1930 tarih ve 1726 numaralı kanuna tevfikan keyfiyet Maliye Vekâleti namına tebliğ ve ilân olunur.

1726 Numerolu 27 Eylûl 1930 tarihli kanunun tatbiki dolayısile vaki olan ihtiyat Evrakı Naktiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları 11 1ci Kânun 1930 tarihindeki vaziyet

1° — Döviz Giriş ve Çıkışları

4 — 1 ci Kânun 1930 tarihinde mevcut evelki bakıye £.	1.044 500 —
Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler 4/12 — 11/12 tarihine kadar £.	18.000
Hafta zarfında çıkan Dövizler „ „	
Fark	18.000 —
11—1 ci Kânun 1930 tarihinde Osmanlı bankası yedindeki Dövizler [illegible] £.	1.062.500.—

2° — ihtiyat Evrakı Naktiye Giriş ve Çıkışları

Çıkan Evrakı Naktiyenin 4—1 ci Kânun 1930 tarihindeki bakıyesi T. L.	10.759.834.18
Hafta zarfında çıkan Evrakı Naktiye 4/12— 11/12 tarihine kadar T.L.	185.409.—
Hafta zarfında giren Evrakı Naktiye	
Fark	185.409—
Çıkan İhtiyat Evrakı Naktiyenin 11—1 ci Kânun 1930 tarihindeki yekûnu T. L.	10.945.243.18

Osmanlı Bankası

Akhisar Belediye riyasetinden:

Akhisar'da Belediyeye ait hali faaliyette bir elektrik fabrikası vardır. Bu tesisat memleketin hakikî ihtiyacına tekabül ve fennî tekâmülâtı tevakuk edecek şekilde idaresi bir müteahhide devredilecektir. Deruhde edecek olanların mevcut tesisatı görmek ve teklifatını vermek üzre Akhisar Belediyesine müracaatları ilân olunur.

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata küprü Başında; Beyoğlu 2362 Şube acentesi; Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon İst. 2740

Pire - İskenderiye postası

(Ankara) vapuru 16 kânunuevvel **Salı** saat 10 da Galata rıhtımından kalkarak çarşamba sabahı İzmir'e perşembe sabahı Pire'ye cumartesi sabahı İskenderiye'ye varacaktır. İskenderiye'den Pazartesi 15 de kalkacak Çarşamba Pire'ye de uğrayarak Perşembe İstanbul'a gelecektir.

Ayvalık sür'at postası

(Mersin) vapuru 16 kânunuevvel salı 17 de Sirkeciden Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığ'a kalkacak ve dönüşte Altınoluğ'a da uğrayacaktır.

Trabzon birinci postası

(Mahmutşevketpaşa) vapuru 16 kânunuevvel Salı akşamı Galata rıhtımından Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize'ye kalkacak ve dönüşte Sürmene, Trabzon, Tirebolu, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, Sinop, İnebolu, Zonguldağa uğrayacaktır.

TAVİLZADE VAPURLARI
Ayvalık - İzmir postası

Saadet vapuru Her Pazartesi akşamı saat 17 de Sirkeciden hareketle Gelibolu, Çanakkale, Edremit, Burhaniye, Ayvalık ve İzmire azimet ve Çanakkaleye uğrayarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir Adres: Yemişte Tavilzade biraderler telefon İstanbul 2210

BARTIN hattı Lüks Ekspres postası

Aydın vapuru 15 K. evvel **Pazartesi** Sirkeci'den hareketle Ereğli, Zonguldak, Bartın. Kurucaşile ve Cideye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci salonu karşısında Mizan oğlu han No: 2 Telefon İstanbul 354

LLOYD TRIESTINO

Limanımıza muvasalatı beklenen Vapurlar

SEMİRAMİS vapusu 14 kânunuevvel pazar (İtalya ve Yunanistan) dan

ASİRİA vapuru 15 kânunuevvel pazartesi (İtalya ve Yunanistan) dan.

Yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar

GAŞTAYN vapuru 14 kânunuevvel pazar (Burgaz, Varna ve Köstence) ye

ASİRİA vapuru 16 kânunuevvel salı (Samsun, Trabzon, Batum ve Novorosisk) e

SEMİRAMİS vapuru 18 kânunuevvel perşembe sabah tam 10 da (Lloyd Ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

[COSULİCH Line] kumpanyasının lüks vapurlarına aktarma edilerek Şimali ve Cenubî Ameika limanlarına gitmek için tenzilâtlı doğru bilet verilir.

Her nevi tafsilât için Galatada mumhane (Lloyd Triestino) ser acantesine. Telefon Beyoğlu 2127 vaya Galata sarayında sabık Selânik bonmarşası binasındaki yazıhanelerine. Telefon Beyoğlu: 2499 ve yahut Sirkecid Kırzade hanındaki yazıhanesine müracaat edilmesi. Telefon İstanbul: 235.

En iyi senebaşı hediyesi:

200,000 Liralık büyük ikramiyeyi kazandırabilecek

Bir tayyare piyango biletidir

Hiç bekienilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak Tayyare piyango bileti almakla kabildir.
Onun için:

TAYYARE PİYANGOSU

BİLETİNİ ALINIZ.

6 NCI KEŞİDE 11 KÂNUNUSANİ 1931 DEDİR

Büyük ikramiye

200.000 Liradır

Ayrıca
"50,000 „ "40,000 „ "25,000 „
"10,000 „ liralık ikramiye ve
"100,000 „ Liralık bir
Mükâfat vardır.

9. cu tertibin 5. ci keşidesinde:

50,000 Lira isabet eden 32873 numaralı biletin 1-5 lik iki parçası ve ayrıca 1-10 luk bir parçası İzmirde, bir karçası İstanbulda, bir parçası Mermeris'te satılmış, iki parçası İstanbulda satılamıyarak iade edilmiş ce 3 parçası satılmamıştır.

20,000 Lira isabet eden 31808 numaralı biletin biri beşte bir olmak üzere 4 parçası İstanbulda, bir parçası Ayvalıkta, bir parçası Simavda satılmış, bir parçası İstanbulda, bir parçası İzmirde satılamıyarak iade edilmiş, iki parçası da satılmamıştır.

10,000 Lira isabet eden 51267 numaralı biletin bir parçası İstanbulda, iki parçası Tirede, birer parçası Aydın ve İzmirde satılmış, bir parçası İstanbulda ve diger parçası Trabzonda satılamıyarak iade edilmiş ve 3 parcası da satılmamıştır.

Jandarma imalâthanesi müdürlüğünden:

Yerli imal edilmiş olmak üzre 617 çift demir efrat karyolası kapalı zarf münakasa usulile satın alınacaktır. Münakasa 20-12-930 cumartesi günü saat 14 te Gedik paşada Jandarma imalâthanesinde yapılacaktır. Şartname imalâthaneden verilir. Teklifnamenin tarzı imlâsı şartnamede münderiçtir.

İlân

Liseler mübayaat komisyonundan:

Kandilli kız orta mektebinde bermucibi keşif ve şartname yapılacak olan elektrik tesisatı 4 kânunusani 1931 pazar günü saat (16) da ihale kılınmak üzere kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Münakasaya iştirak etmek arzusunda bulunanların mektep idaresine ve muayyen gün ve saatte de komisyonumuza müracaat etmeleri.

Gayri Mübadiller

Takdiri kıymet komisyonundan:

Esas istihkakları on bin liraya kadar olan ve yetlerinde zirde numeroları gösterilen karar suretleri bulunan arazi eshabı Gayri Mübadillerin yüzde iki nispetindeki istihkaklarını almak üzere 14 kânunevvel 1930 pazar günü saat ondan itibaren Galata'da Danüb hanında komisyona müracaatları ilân olunur.

Karar numeroları:

233	235	238	240	242
243	247	251	254	258
260	265	268	277	281
288	285	294	295	298
305	308	309		

Sultan Ahmet Beşinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbulda Mahmutpaşa civarında Sururi mahallesinin Medrese sokağında 15 numaralı hanede mukime iken mezkûr hanede katledilmiş olan Fatma namıdiger Zekiye hanımın terekesine mahkememizce vaz'ıyet edilmiştir. Müteveffiyenin mirascıları olduğu taktirde tarihi ilândan itibaren nihayet üç ay zarfında alacak ve borçlularının dahi alacak ve borçlarını kayt ve beyan zımnında tarihi ilândan itibaren nihayet bir ay zarfında Sultan Ahmet beşinci sulh hukuk mahkemesine müracaatları ilân olunur

Satılık fabrika

Mudanyanın Tirilya nahiyesinde elli metre tulünde ve 18 metre arzında kâgir 12 beygir kuvvetinde motorlu nısfı un diger nısfı da zeytin yağı imal eden fabrika müsait fiatle satılıyor. Talip olanların bursada HAKKIN SESİ idarehanesine müracaat eylemeleri.

Istanbul belediyesi ilânları

Fatih Belediye şubesi müdürlüğünden: Evvelce Balat Zabıtai belediyesinin işgal ettiği baraka enkazının kaimen furuhtu mukarrer bulunduğundan talip olanların kânunusaninin 3 üncü cumartesi günü saat 14 de Belediye encümenine müracaatları ilân olunur.

* * *

Fatih Belediye müdürlüğünden: Unkapanında Papaszade mahallesinde Unkapanı caddesinde Belediye malı 18 No. lı dükkân açık müzayede ile kiraya verilecektir. Talip olanların kânunusaninin 3 üncü cumartesi günü saat 14de Encümene müraacatları ilân olunur.

* * *

İstanbul belediyesinden: İcra edilmekte olan kanalizasyon ameliyatı dolayısile 15-12-930 tarihinden itibaren Tahtakalede Uzunca ova ve Fındıkcılar sokaklarının bilcümle vesaiti nakliyeye kapalı bulunacağı ilân olunur.

İstanbul 2 nci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı haczedilen halı, sandalya, koltuk ve aynalı dolap gibi eşyai beytiyenin şehrihalin 16 ncı salı günü saat 10 raddelerinde İstanbulda Bayezitte Tavşan taşında yeni yolda 21 numaralı hane önünde açık artırma suretile paraya çevrilmesi mukarrer bulunduğundan talip olanların yevm ve saati mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memuruna lüzumu müracaatları ilân olunur.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI
Milliyet

PAZAR
14 K. EVVEL 930

Tasarruf haftası reklâmlarına devam ediliyor. Dünden itibaren vitrin müsabakasına başlanmıştır. Bazı mağazalar vitrinlerini çok güzel süslemektedirler. Resimlerimizde süslü bir iki dükkân vitrini görülmektedir.

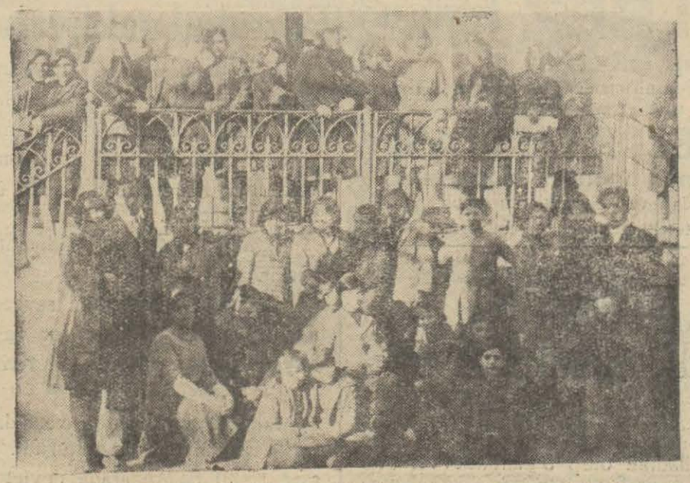

Ayvalıkta İstiklâl mektebi beşinci sınıf muallimleri ile birlikte

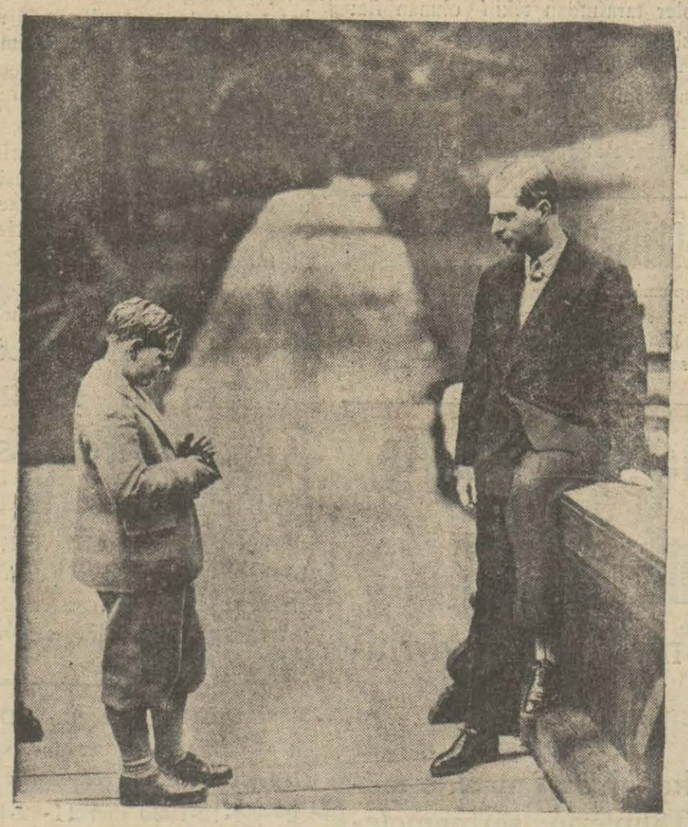

Romanya kralı genç Karol memleketine döndükten sonra bir taraftan Devlet işlerile diger taraftan da oğlunun tahsil ve terbiyesile meşgul oluyor. Küçük veliaht bir zamanlar babasının tahtına bile çıkmıştı. Şimdi ise derslerini hazırladıktan sonra en büyük zevki babasının resmini çekmek oluyor.

Rusyada beş senelik plânı akim bırakmak için tertip edilen suikastın muhakemesi intaç edildi. Sekiz maznundan beşi idâma mahkûm oldu. Bu resimlerden büyüğü mahkûmları, digerleri de bir mahkûm ile müddeiumumînin ithamnamesini okumasını gösteriyor.

Piyasada [illegible] saatler meyanında 10 büyük mükâfat kazanan yegâne saattir. Umumî acentaları: Nasip Cezveciyan ve mahdumu, Çarşuyu kebir. İstanbul

Yeni takvimler

Duvar takvimleri

+ Orta kıt'ada - Hikâye, lâtifeleri havidir 20 kuruştur.

+ En büyük kıt'ada - Hikâyeler, lâtifelerle doludur 40 kuruştur.

Muhtıralı

Cep takvimleri

Yeni

Rağıp takvimi

+ En son malûmatı havidir. Kayıseri - Sıvas, diğer yeni hatlar mevcuttur. Arabi - Rumi aylarını ve mükemmel malûmatı, yeni Türkiye haritasını havidir. Fiati 25 ciltlisi 35 kuruştur. Mehmet Rağıp Beyin resmini havi nüshalara dikkat edilmelidir.

Hayat takvimi

+ En mükemmel, en son malûmatı havidir. Bundan daha mükemmel bir takvim yoktur. Fiati 25 ciltli 35 kuruştur.

Farisi takvim

+ Takvimi Sali Nev-Farisi duvar takvimidir arabi ve celâli aylarını havidir. Fiati 50 kuruştur.

+ Bütün takvimlerde - Arabi, Rumi aylarla alafıranga, alaturka saatler mevcuttur. Takvimlerin merkezî İstanbulda Türk neşriyat yurdudur.

Dr. HORHORUNİ
Cilt, zührevî ve bevliye
Tedavihanesi; Beyoğlu Tokatlıyan yanında Mektep sokak No. 35 muayene her gün akşama kadar.

Dr. A. Kutiel
Cilt, Frengi, Belsoğukluğu ve ademi iktidar muayene ve elektrik tedavihanesi. Karaköy Börekçi fırını ittisalinde No. 34

2 İNCİ NOTER
Galata Tünel mertebanî sokak ehvence emlâk bakımı. Bono protesto ve saire... Tel: B. O. 1385

Bir hediye takdim etmeğe karar vermezden evel
" KODAK "
Fotoğraf makinesini derhatır ediniz.

Adliye vekâletinden:

30	Koltuk	
104	Sandalya	
14	Büyük masa	
27	Küçük masa	6 kalem
17	Dolap	
20	Tahta kanepe	
212	Parça	

Balâda cins ve nevile mikdarları muharrer altı kalem 212 parça yerli malı muhtelif mefruşat alenî münakasa suretile mübayaa edilecektir. Mahalli teslim İstanbuldur. Talip olanların şartname ve krokilerini görmek ve fazla izahat almak üzre İstanbulda adliye levazım müdürlüğüne ve Ankarada adliye vekâleti levazım müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

P. T. T. levazım ve mebani müdürlüğünden:

P. T. T. idaresi ihtiyacı için 15,000 tekerlek zamklı hük bandı kapalı zarf usulile münakasaya vazolunmuştur. Yevmi münakasa 30 kânunuevvel 930 tarihine müsadif salı günüdür. Taliplerin şartnameyi almak için her güd ve münakasaya iştirak için de teklif name ve teminatlarını havi ve usulü dairesinde kapatılmış ve mühürlenmiş zarflarını yevmi mezkûrda saat 14 de kadar komisyon riyasetine tevdi eylemeleri.

Adliye vekâletinden;

Adedi	Nevi	
93	Koltuk	
121	Sandalye	
18	Büyük masa	6 kalem
35	Küçük "	
22	Dolap	
30	Tahta kanepe	
319	Porça	

Balâda cins ve nevile mıktarları muharrer Altı kalem 319 parça yerli muhtelif mefruşat aleni münakasa suretile mübayaa edilecektir Mahalli teslim Ankaradır: Talip olanlanların şartname ve krokileri görmek ve fazla izahat almak üzre İstanbulda Adliye levazım Mümeyyizliğine ve Ankarada Adliye vekâleti levazım müdürlüğüne müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur

Akhisar Belediyesinden;

Manisa Akhisarı belediyesi için nizamname şartlarını haiz bir baytara ihtiyac vardır. Maaşı 60 liradır. Talip olanların evraklarile birlikte Akhisar belediyesine müracaatları ilân olunur.

Edirne kız muallim mektebi müdürlüğünden:

Şehir elektrik tesisatına tevfikan mektebimizde yaptırılacak olan 4066 lira bedeli keşifli elektrik tesisatı mevcut plân, keşif ve şartnamesi mucibince 25-11-930 tarihindan itibaren 20 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartname ve keşifname ile plânları görmek üzere her gün mektep idaresine ve münakasaya iştirak için de ehliyet vesikalarile teminat makbuzlarını hamilen ihale günü olan 15-12-930 pazartesi günü saat 15 te maarif eminliğinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

Yüksek mektepler mübayaat komisyonundan:

Güzel Sanatlar Akademisinin Mimarî bürosu için 1763 lira bedeli keşifli masa ve sandalya gibi levazımı tesisiyenin 29-12-930 pazartesi günü saat 14 te aleni münakasa ile ihalesi tekarrür etmiştir. Talip olanlar % yedi buçuk depozito akçesini hamilen Fındıklıda yüksek mektepler muhasipliğinde mün-akit mübayaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. Keşifnamesi komisyon kâtipliğinde [illegible]

Mes'ül müdür: Bürhaneddin